VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM. Ára: 30 fillér 1962. SZEPTEMBER 24.

Az első egyetemi előadáson

Hol van a határ?

Finn- és VIT-mozaik

Máskor gondold meg...

Társadalmi ösztöndíjak az első éven

Szovjet városok, szovjet emberek

Szakemberek akarnak lenni?

Vidéken is indul

— Sikeres a közgazdász-továbbképző tanfolyam

„A marxista közgazdaságtudomány fejlődése, a népgazdaság különböző területein dolgozó közgazdászokkal szemben támasztott követelmények növekedése szükségessé teszi a közgazdászok tervszerű továbbképzésének megszervezését. A továbbképzés feladata a közgazdászok szakmai ismereteinek felfrissítése, a közgazdasági tudomány legújabb eredményeinek megismertetése a népgazdaság előtt álló aktuális feladatok megoldásának elméleti és gyakorlati vizsgálata, egyes speciális szakterületen történő továbbképzés."

— fogalmazza meg a művelődésügyi miniszter 103/1962. (MK 1) MM számú utasítása a gyakorlatban már régen felmerült igényt a közgazdász-továbbképzés megszervezéséről. A minden várakozást felülmúló érdeklődés bizonyította a legjobban a közgazdász-továbbképzés szükségességét — mondta Forgách Tibor, a közgazdász-továbbképző tagozat vezetője. — Az első félévben tartott előadássorozatonkon több mint 1100 hallgató vett részt.

A tanfolyamok többirányú igény kielégítésére szolgálnak. Céljuk egyrészt, biztosítani, hogy a tudomány, a gyakorlati módszerek fejlődésével lépést tarthassanak a végzett közgazdászok, másrészt az, hogy az azóta oktatásra került újabb tantárgyakkal megismerkedjenek. Ezenkívül a szervezésnél figyelembe kellett venni, hogy a közgazdasági munkakörben dolgozók elég nagy része nem végzett egyetemet, viszont többéves gyakorlatuk alapján megfelelő előképzettséggel rendelkeznek, beosztásuk pedig szükségessé teszi, hogy nyomon tudják követni a közgazdaságtudományok fejlődését. (Ennek ellenére a hallgatóság zömét, mintegy 74 százalékát egyetemi, illetve főiskolai végzettségűek tették ki az első fél évben.)

Az elmúlt fél évben a következő tanfolyamok indultak: Szocializmus politikai gazdaságtana, Munkagazdaságtan, Anyagi érdekeltség, anyagi ösztönzés, Matematika, Építőipari technológia. A legnagyobb érdeklődés a matematika iránt volt. Ez várható volt, hisz napjainkban válik egyre inkább a közgazdasági jellegű feladatok megoldásában alkalmazott tudománnyá.

Az októberben meginduló második fél évre

— tekintettel az első félévi nagy érdeklődésre — már tizenkét tanfolyamot ajánlanak. Az említettek mellett megfelelő számú jelentkező esetén, a következő tárgykörökből is indul előadássorozat:

Modern polgári közgazdasági elméletek, Általános statisztika, Gazdasági statisztika, Világkereskedelem, Agrárgazdaságtan és Üzemgazdaságtani kérdések, Pénzügy, Az ügyvitel automatizálása.

Az érdeklődés, amint a beérkezett jelentkezések száma bizonyítja, lankadatlan. Igaz, hogy a jelentkezés hivatalosan már szeptember 10-én lezárult, azonban zömében a következő napokban érkeznek be az előfizetések. Idáig körülbelül 900-an jelentkeztek. Ennek kb. egynegyede pénzügyi előadássorozatra. Előreláthatólag nem indul be Az anyagi érdekeltség, Az általános és gazdaságstatisztikai tanfolyam.

A szervezés, a munkaerőhiány ellenére, zökkenőmentes volt, az előadásokat a hallgatók lelkiismeretesen látogatták. Vizsgakötelezettség nincs, azonban a tanfolyam végén azok, akik az előadások legalább 75 százalékán részt vettek, látogatási bizonyítványt kapnak.

Az egyetem még márciusban a Közgazdasági Társasággal és a Figyelővel karöltve ankétra hívta össze a végzett közgazdászok egy csoportját, ahol többek között a közgazdász-továbbképzéssel kapcsolatosan felmerülő igényeket is igyekeztek felmérni.

Ebben a fél évben megpróbálják megoldani a vidéki közgazdászok szakmai továbbképzését is. Októbertől Miskolcon három tanfolyam indul, Kecskeméten pedig a megyei tanács kérésére egy téma: Az anyagi érdekeltség.

Meggyőződésem — fejezte be nyilatkozatát dr. Forgács Tibor —, hogy néhány éven belül intézet jellegűvé kell átalakulni a közgazdász-továbbképző tagozatnak. Tudniillik az egyre növekvő mértékű szervezési, nyilvántartási munkát az egyetlen önálló munkaerővel rendelkező, különben három főből álló apparátus nem tudja ellátni.

Polgár Edit

Több hallgató segítsen a reformmunkában

„Széles körű társadalmi vita után törvényerőre emelkedett az új oktatási reform, amelynek fő gondolatai: az iskola és az élet szorosabb kapcsolata, a tanulás és a munka egysége, korszerű tananyagok kidolgozása, a túlterhelés enyhítése, a marxizmus—leninizmus elveinek hatékonyabb érvényesítése". (Az MSZMP Központi Bizottságának kongresszusi irányelveiből.)

A VIII. kongresszusra készülve, mindennapi munkánkat az irányelvek szellemében, az elénk állított célkitűzések sikeres megvalósítása érdekében kell végeznünk. Egyetemünkre — elsősorban az oktatókra, de a hallgatókra is — nem kisebb munka vár, mint teljesíteni a fent idézett, nehéz és megtisztelő feladatokat.

A feladatoknak az irányelvek ben való rögzítése kötelez minket arra, hogy az oktatási reform végrehajtása érdekében megkezdett munkákat magasabb színvonalra emelve, még nagyobb lépésekkel haladjunk előre.

Ebből a munkából KISZ-szervezetünk is részt vállal. Már az előző tanévben létrehoztuk a KISZ vb. mellett működő oktatási reformbizottságot, melynek munkájában néhány fiatal oktatónk és a hallgatók viszonylag szűk, de aktív csoportja vett közvetlenül részt.

A bizottság eddigi tevékenységével elégedettek lehetünk; több esetben (politikai gazdaságtan, gazdaságtörténet, népgazdaság tervezése, statisztika, könyvvitel, ipargazdaságtan, pénzügyek elmélete) nagyon figyelemre méltó, megfontolt javaslatokat tettek. Ezekről itt részletesebben nem kívánok szólni, részben azért, mert a Közgazdász hasábjain már beszéltünk róla, másrészt azért nem, mert valamennyit eljuttattuk az illetékesekhez, a dékánokhoz, az egyes tanszékekhez.

Ahhoz, hogy KISZ-szervezetünk tovább folytathassa munkáját, fontos lenne, hogy egyetemünk vezetői reagáljanak ezekre a javaslatokra, mondják meg, szükségesnek látják-e a KISZ ilyen irányú további tevékenykedését; mutassák meg, melyik az a terület, ahol leginkább gyümölcsözően lehet építeni hallgatóink észrevételeire.

Eddigi munkánk tapasztalatai alapján egy következtetést feltétlenül levonhatunk: ha szükség van a reformbizottság munkájára, vagy ha valóban meg akar felelni a követelményeknek, akkor sokkal szélesebb hallgatói alapra kell támaszkodnia.

Sz. M.

Az élet követeli...

A tanévet mindig ígéretek, fogadkozások és szép programok jegyében szoktuk megkezdeni. De ahogy egyre inkább benne járunk a tanévben, úgy felejtjük el az ígéreteket, úgy szürkülnek el a programok, veszítünk kezdeti lendületünkből. Ezt a mostani évet azonban olyan időpontban kezdjük, amikor az ország pártunk VIII. kongresszusára készül. Ez az esemény nemcsak azért követeli meg munkánknak, a tanulásnak, az eddiginél komolyabb elvégzését, hogy ezzel egy jelentős eseményt kellő méltatásban részesítsünk, hanem elsősorban azért, mert *ez a kongresszus az ország életének olyan új szakaszát vezeti be, amelyben a közgazdászokra alapos felkészülést igényelő feladatok várnak.*

„A szocializmus alapjainak lerakása után az osztályharc jellege változik, formái és eszközei módosulnak: Az osztályharc fő területei jelenleg: a szocialista gazdaság megerősítése, fejlesztése és a szocialista tudat kialakítása" — mondják az irányelvek. S az osztályharcnak ebben a most következő szakaszában, a ma tanuló közgazdászokra parancsnoki posztok várnak a gazdasági élet különböző területein. Hogy ezeknek a feladatoknak hogyan teszünk eleget, nagymértékben függ attól, milyen alaposan és lelkiismeretesen készülünk fel munkánkra itt az egyetemen.

Az egyes emberek felkészültsége, elméleti megalapozottsága, és konkrét ismeretei lényegesen hozzájárulnak a jövő gazdasági eredményeihez. Elegendők kis példák is. Egy közgazdász könyvviteli vagy statisztikai tudásától, tervezésben való jártasságától, szervező készségétől függhet, hogy egy vállalat egy százalékkal többet termel, hogy 10 vagy 15 lakással több épül fel egy évben valamelyik városban, hogy egy szállításnál több tonna szenet megtakarítanak. Ezekből a tényezőkből tevődik össze az, amit az életszínvonal emelésének, a szocializmus építésének nevezünk, ha általában beszélünk róla. *S hogy ebből ki hogyan veszi ki részét, az politika.* Állásfoglalás a nép érdeke a szocializmus ügye mellett, ha jól csináljuk, és talán öntudatlanul is ellene, ha pusztán csak kényelemszeretetből is rosszul végezzük munkánkat. Éppen ezért kell erre a munkára szorgalmas tanulással felkészülni itt az egyetemen.

De ahogyan nem lehet jól politizálni szakmai tudás, felkészültség nélkül, ugyanúgy kevés a tananyag tudása a gyakorlati munkához. A gazdaság szüli a politikát. Gazdasági döntéseknek politikai kihatásai vannak, politikai célok gazdasági cselekvést feltételeznek, s ahhoz, hogy ezt átlássuk, ismerni kell az ország életét, a világ eseményeit, társadalmunkban és a nemzetközi életben ható erőket, és ha világosan látjuk politikai célunkat, akkor fogjuk mindennapi munkánkat olyan tudatosan és hatékonyan végezni, ahogy erre szükség van. Munkánknak ez az oldala tehát közvetlenül politika.

Mindezekből adódik tehát a kettős feladat: tanulni, hogy a szocializmus építésében részt vevő kommunista szakemberekké váljunk, és figyelni az életre, az eseményekre, hogy minden kérdésben helyesen tudjunk dönteni.

G. I.

A TANÉV ÚJ TÁRGYAI

Az 1962—63-as tanév első félévének egyes tantervi változásairól az oktatási csoport vezetőjének, Deák Károlynénak tájékoztatása alapján számolunk be.

Uj tantárgy a harmadik évfolyamon *a gazdasági programozás.* Ezen az évfolyamon a külker-szakot, a tanári szakokat és az agrárszakokat kivéve, mindegyik szak részesül ennek a tárgynak az oktatásában. A tárgy első félévében a tanszék elsősorban arra fordít figyelmet, hogy matematikailag megalapozza, főleg a második félév során előadásra kerülő tulajdonképpeni gazdasági programozást. A tárgy előadója Szép Jenő tanszékvezető. A tanszék ezenkívül a terv-matematika szakon bevezeti a matematikai gépek és a matematikai statisztika című tárgyak oktatását.

Hosszú idő után először kerül sor arra, hogy tanár-szak végezzen az egyetemünkön. Ennek megfelelően az ötödéven oktatni fogják az egyes tárgyak szakdidaktikáját. Az utolsó éves hallgatók a gyakorló iskola segítségével megismerkednek az ifjúsági szervezetek szerepével az iskolában is. Külker-szakon új, többek között az, hogy *piackutatás kollégiumot* is kapnak a hallgatók. Ezenkívül az ismeretek elmélyítése és a nyelvi tudás tökéletesítése céljából az egyes szakszemináriumokon belül idegen nyelvű vitákat rendeznek. Az, hogy a szakszemináriumok jelentős részben gyakorlat keretében folynak, az idén tovább folytatódik. Már a tavalyi tanévben előkészítésre került a külker-szakos hallgatók diplomamunka írása. Az előkészítés után az idei tanévben ez a megvalósulás stádiumába lép.

A népgazdaság szükségleteinek megfelelően az eddigi agrár pénzügy számvitel szakon folyó képzés jellege el fog tolódni az agrár-közgazdász képzés felé, és ennek megfelelően csökken a pénzügyi számviteli szakanyag mennyisége, jelentősége. Növekszik az agár jellegű tárgyak súlya, ilyen tárgy például a *mezőgazdaság gazdaságtana.* A szak részére meghirdetett alternatív szeminárium, az alternatív jelleg megtartása mellett, leszűkül mezőgazdasági témákra.

Az első éves hallgatókra vonatkozik, hogy a politikai gazdaságtan oktatására az új tanév első félévében heti öt órában kerül sor. Ez a heti öt óra 3 óra szemináriumra és két óra előadásra oszlik meg. Ezek a fenti változások már az ötéves tantervi program részét képezik és annak szellemében kerülnek megvalósításra.

Monigl Vértes

Gratulálunk a vörösdiplomásoknak!

Az évnyitón ünnepélyesen osztották ki a vörös diplomát a most végzett kiváló hallgatóknak. Képünkön Tormási János veszi át diplomáját.

Nemcsak végrehajtói, formálói is vagyunk pártunk politikájának

Az egyetemi pártértekezlet elé

Két hónap múlva ül össze az MSZMP VIII. kongresszusa, hogy értékelje fejlődésünket, elemezze jelenlegi helyzetünket s kijelölje előrehaladásunk legfontosabb feladatait. Ezt előzik meg szerte az országban a taggyűlések, pártértekezletek, viták és tanácskozások, ahol kommunisták és pártonkívüliek tíz- és százezrei mondják el véleményüket arról, hogyan képzelik el népünk jövőjét, miként építsük tovább a szocializmust. Több mint egy hónapja a kongresszus irányelvei foglalkoztatják népünk legszélesebb rétegeit. *Tanácskozik a párt az ország népével*, tanácskoznak a kisebb-nagyobb kollektívák saját feladataik meghatározásán.

Egyetemünkön még csak két hete kezdődött meg az új tanév, azonban a dolgozók és a hallgatók egyaránt élénken vitatják a téziseket. Tudják, hogy *nemcsak végrehajtói, hanem formálói is pártunk politikájának.* Részt kell ebben vennünk, hiszen saját sorsunkról, jövőnkről döntünk. Ezért nagy jelentősége van annak, hogy pártcsoportjaink észrevételeiket eljuttassák felsőbb pártszervezeteinkhez. Rendkívül fontos, hogy hallgatóink is megismerjék az irányelveket és elmondják véleményüket, hiszen sok része közvetlenül életükkel, tevékenységükkel és jövőjükkel is kapcsolatos. Sokat várunk a politikai körben lezajló vitáktól, reméljük hallgatóink őszintén feltárják problémáikat, mint ahogyan azt az elmúlt évben is tették. Pártunk számít észrevételeikre.

A Központi Bizottság irányelveinek megvitatása mellett meg kell tárgyalnunk saját szűkebb körű munkánkat, meg kell határoznunk feladatainkat: erre hivatott egyetemi pártértekezletünk, amely szeptember 26-án ül össze. Nem akarok a pártértekezlet elé vágni és feladatainkat itt felsorolni, kifejteni. Rá szeretnék mutatni viszont azokra az elvekre, amelyeket feladataink meghatározásánál és a feladatok megvalósításánál követnünk kell. Nem kell természetesen itt külön elveket megjelölnünk, érvényesítenünk kell azokat a vonásokat, amely pártunk Központi Bizottságának politikáját és a kongresszusi irányelveket is jellemzik. Ezek közül csak kettőt emelek ki.

A marxizmus-leninizmushoz való hűség

a marxizmus alkotó alkalmazása pártunk politikájának alapvonása. Ez minden területen megnyilvánult az elmúlt években; ez volt jellemző például a mezőgazdasági politikánkban. A párt egyaránt elhatárolta politikáját azoktól, akik csak a parasztság megszorításával látták lehetségesnek a mezőgazdaság szocialista átszervezését, de azoktól is, akik csak úgy tudták elképzelni a termelőszövetkezeti mozgalom végső győzelmét, ha az állam minden anyagi feltételt biztosít a termelőszövetkezetek létesítéséhez. Volt kétkedés egyetemünkön is, voltak, akik attól féltek, hogy a párt elveszti a parasztság politikai támogatását és nem látták lehetségesnek a kettős feladat megoldását, hiszen a Szovjetunióban az átszervezés idején csökkent a mezőgazdasági termelés. A párt helyesen látta, hogy a politikai feltételek megértek az átszervezésre és a megváltozott, új helyzetben, a Szovjetunió példájától eltérően, lehetséges az átszervezéssel együtt emelni a mezőgazdasági termelést is. A gyakorlat mindenben igazolta pártunk politikáját; a parasztság az állam segítségével és saját erejéből teremti meg a nagyüzemi termelés feltételeit, mert politikailag a szocializmussal egyetért és a két aszályos év ellenére a mezőgazdasági termelés az átszervezés idején is nőtt.

A marxizmus—leninizmus alkotó alkalmazása nyilvánul meg az irányelvekben is. A tézisek vitájában egyetemünkön azt vetették fel, vajon helyes-e már most a származás szerinti megkülönböztetés megszüntetése, nem kellene-e ezzel várni. Pártunk Központi Bizottsága az irányelvekben is részletesen elemzi osztályviszonyainkat és megállapítja, hogy kialakult népünk politikai egysége, a munkásosztályból és a parasztság soraiból kikerült értelmiségiek megváltoztatták az értelmiség szociális összetételét. *Lehetővé és egyben szükségszerűvé vált a származás szerinti megkülönböztetés megszüntetése.* Szükségszerű ez azért, mert a politikai egység további szilárdítása e nélkül nem képzelhető el, mert az egész nép csak így mozgósítható a szocializmus teljes felépítésére, mert a származás szerinti megkülönböztetés ma már akadályozója az egészséges előrehaladásnak.

A lehetősége is megvan a származás szerinti megkülönböztetés megszüntetésének. Kétkedésnek, félelemnek nincs alapja. Az egyetemi felvételnél — mert általában erre szokott kiterjedni a vita — 1963-tól kezdve olyan diákokkal találkozunk, akik a felszabadulás után születtek, rendszerünkben nevelkedtek. Az a tapasztalatunk, hogy nincs már lényeges különbség a munkás-paraszt származású és más származású hallgatók tanulmányi eredményei között. Egyetemünk oktatóinak is fele munkás-paraszt származású.

Természetesen a származás szerinti megkülönböztetés megszüntetése az egyetemi felvételnél nem jelenti azt, hogy figyelmen kívül hagyjuk az egyes hallgatók felkészülésének körülményeiben még mindig meglevő különbségeket, mert tapasztalataink szerint vannak és még jó ideig lesznek is. Ez abból fakad, hogy az anyagi helyzetben is vannak különbségek, de az iskolákban is és a tanulási lehetőségekben is.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy tartsuk fenn a megkülönböztetést, hanem azt, hogy fokozottan gondoskodjunk a munkás-paraszt fiatalokról az általános és középiskolákban csakúgy, mint az egyetemen. Ennek megvannak a feltételei és ha ezt felhasználjuk, akkor a munkás-paraszt fiatalok is ugyanúgy kifejthetik tehetségüket, mint a többi hallgatók. Pártunk és kormányunk megteremti ehhez az anyagi feltételeket, nekünk viszont munkánk megjavításával kell ezt teljessé tenni, erről bizonyára szó esik pártértekezletünkön is.

A józan mértéktartás

a szigorú realitás pártunk politikájának másik fontos jellemzője. Ezt tapasztaltuk az elmúlt években is. A második hároméves tervben csakúgy, mint a jelenleg folyó második ötéves tervben olyan ütemet tűzött ki a párt, ami teljesíthető. Hároméves tervünket jelentősen túlteljesítettük és a második ötéves terv eddigi teljesítése után elmondhatjuk, hogy ezt is minden bizonnyal túlteljesítjük. Voltak olyanok, akik arra akarták rávenni pártunkat, hogy gyorsabb ütemet tűzzön ki. Pártunk helyesen látta, hogy akkor, amikor a mezőgazdaságot átszervezzük, amikor jelentős változásokat kell végrehajtani iparunk szerkezetében és még hatnak korábbi fejlődésünk problémái, nem szabad gyorsabb fejlődést tervezni.

A mértéktartás jellemzi Központi Bizottságunk irányelveit is. Felvetődött egyetemünkön és másutt is, miért nem jelentette ki pártunk, hogy felépítettük a szocializmust és miért nem lehetünk szocialista köztársaság. Pártunk Központi Bizottsága alaposan megfontolta ezt. Kétségtelen, hogy a szocializmus győzött hazánkban, ezt ki is mondják az irányelvek, de szükség van még néhány évre ahhoz, hogy minden területen a felépült szocializmusra jellemző vonások erősödjenek meg. A mezőgazdaságban teljesen ki kell építeni a nagyüzemi gazdaságokat, van még tennivalónk az egységes paraszti osztály kikovácsolásában, emelnünk kell a termelőerők színvonalát, hogy népünk életszínvonala is magasabb legyen.

Azt is felvetették a vitákban, miért nem irányozunk elő a húszéves tervben legalább olyan fejlődési ütemet, mint amit a szocialista tábor átlagosan előirányoz és miért nem vitatja meg a kongresszus a húszéves tervet. Ebben is a mértéktartásra és realitásra kell hivatkoznom. Meg nem fejeződtek be a húszéves terv munkálatai. Jelenlegi számítások szerint csak arra leszünk képesek, hogy az ipari termelést ötszörösére, a mezőgazdasági termelést kettő-kettő és félszeresére növeljük húsz év alatt. Valószínű, hogy a szocialista nemzetközi munkamegosztás adta lehetőségek jobb kihasználása nagyobb ütem kitűzését teszi lehetővé. Helytelen lenne azonban a számok bűvkörébe esnünk és irreális feladatokat megszabnunk. Ez a nép becsapása lenne.

Lehetne még beszélni arról, hogy pártunk politikáját mély humanizmus jellemzi, egyre tudományosabbá válik és sok egyéb jellemzőről is írhatnánk. A leírtakból is úgy gondolom, világos, hogy ez a politika a népet, minden egyes ember boldogulását szolgálja. Pártszervezetünk az elmúlt években követte ezt a politikát. *Pártbizottságunk, a Központi Bizottság irányelveinek fényében, s pártunk politikájának alapvonásait figyelembe véve, igyekezett előkészíteni beszámolóját a pártértekezletre, amelynek feladata, hogy megjelölje egyetemi pártszervezetünk feladatait.*

Az egyetemi pártértekezletre minden bizonnyal eljut a küldöttek és a meghívottak felszólalásaiban dolgozóink és hallgatóink legszélesebb köreinek véleménye. Számítunk erre azért, hogy mi is helyesen határozzuk meg feladatainkat, és azok megvalósítására eredményesen mozgósíthassuk a párttagokat és a pártonkívülieket. Reméljük, hogy egyetemünk minden dolgozója és hallgatója azon fog munkálkodni az elkövetkező években, hogy méltóképpen hozzájáruljon ahhaz a nemes küzdelemhez, amelyet pártunk és népünk vív a szocializmus teljes felépítéséért.

Dr. Kahulits László,
az egyetemi pb titkára

Felvételi rendszerünk a tézisek tükrében

Egyetemünkön az oktatók és a hallgatók körében egyaránt a legnagyobb érdeklődésnek örvendő téma az új felvételi rendszer. Mint ismeretes e szerint a következő tanévtől *megszűnik az egyetemi és a főiskolai felvételeknél a származás szerinti nyilvántartás,* a mérce kizárólag „a jelöltek felkészültsége, rátermettsége, politikai és erkölcsi magatartása" lesz.

A témával kapcsolatos teendőinkről különböző fórumokon folyik a vita. Ez alkalommal az általános kari pártalapszervezet taggyűlésén elhangzottak alapján ismertetünk néhány álláspontot. Mindenekelőtt le kell szögezni, nem az a problematikus, hogy a határozat helyes vagy sem, hanem hogy a megvalósítás milyen intézkedéseket követel meg.

Elsősorban magát *a felvételi vizsgarendszert* érte bírálat. A mai gyakorlat szerint a felvételi alapvetően vizsga jellegű, és az idő rövidsége miatt a felvételiző alapos megismeréséről szó sem lehet. A felvételi bizottságnak több időt kell adni a jelentkezők megismeréséhez.

Nehéz kérdés a *vidéki középiskolában vagy közgazdasági technikumokban végző fiatalok ügye.* Minden év felvételi vizsgáinak tapasztalatai rávilágítanak arra a tényre, hogy egyes vidéki középiskolák színvonalban sokkal kevesebbet nyújtanak mint a fővárosiak, ez pedig eleve kizárja az egyetemről az ezekben az iskolákban végző főleg *paraszti származású fiatalokat,* akik különben jó képességgel rendelkezhetnek. De nehézségek jelentkeznek a közgazdasági technikumban végzőknél is. Ugyanis a technikumi matematikai anyag kevesebb a gimnáziuminál, a felvételi vizsgán, pedig az utóbbi a követelmény. Hasonló a helyzet a történelemmel. Elfogadható megoldásnak látszik az a két javaslat, hogy a technikumokban a tanulók *matematikai szakkörben dolgozzák fel* a gimnáziumi matematikai anyagot, azonkívül *a felvételi vizsgán választhassanak hogy történelemből, vagy politikai gazdaságtanból akarnak-e felvételizni.*

Felvetődött az is, vajon az előfelvételi rendszer, és az, hogy az egyetemi tanulmányok megkezdése előtt a fiatalok egy-két évet dolgozzanak, helyes-e? Háy László rektor elvtárs elmondotta, hogy *az előfelvételi rendszer csak ideiglenes megoldás,* néhány év múlva megszűnik. Ugyanakkor helyes, hogy az üzemek küldjenek minél több fiatalt az egyetemekre. Olyan fiatalokról van itt szó, akik már maguk is érettségizett szakmunkások vagy szakmunkások mellett dolgoztak, és így szerették meg a munkát, így ismerték fel a tanulás hasznát. Ezek a fiatalok egyetemre kerülve több gyakorlati érzékkel rendelkeznek, mint társaik. A rendszer lehetőségeit szélesíti, hogy egyes gimnáziumokban már szakmát is tanulnak a fiatalok, tehát érettségi után mindjárt szakmunkásként dolgozhatnak.

Nyilvánvalóan az senkinek sem érdeke, hogy érettségizett fiatalok anyagmozgatói munkakörben dolgozzanak, ez valószínűleg nem segíti elő fejlődésüket semmilyen szempontból sem.

Az utóbbi időben több szovjet professzor nyilatkozott a szakemberképzésről. Egyesek a főiskolai, az egyetemi felvételt tehetségkutató, középiskolai versenyekkel kapcsolnák össze. Ilyen rendszer kiépítéséről esetleg érdemes lenne nálunk is gondolkozni. Ez egyúttal változtatna a felvételi vizsga jellegén is.

Gaál Gyula

Szülők is szívesen megismerkednek a kollégiummal

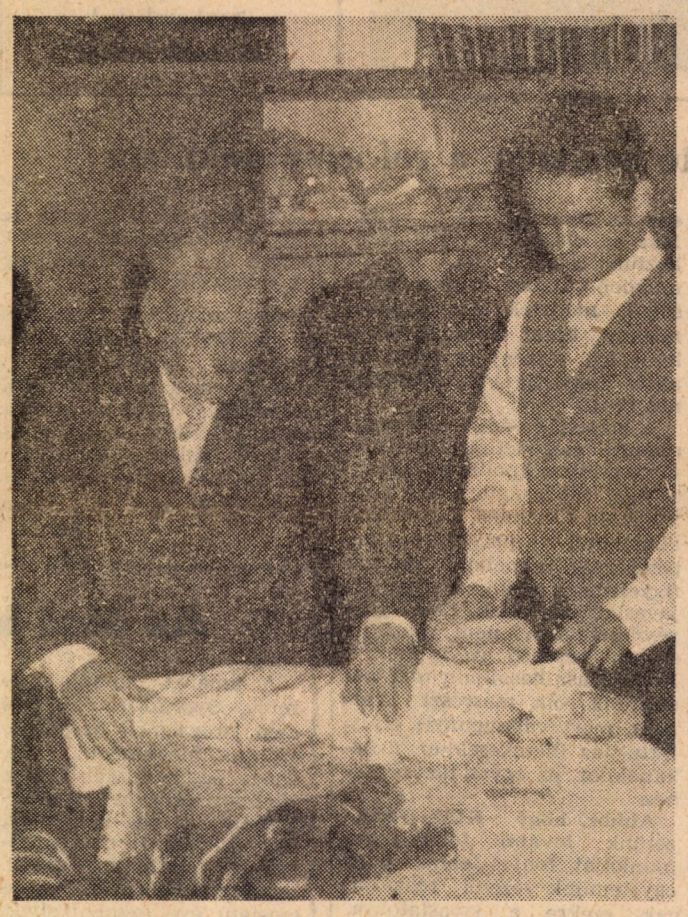

Ezt a hallgatótársunkat is elkísérte édasapja s most segít kicsomagolni

KINEVEZÉSEK

Az új tanévben docenssé kinevezett oktatóink:

Szanyi Jenő (Külkereskedelmi tanszék), Falusné Szikra Katalin és Erdős Tibor (Politikai gazdaságtan tanszék), Hegedűs József (Nyelvi Intézet).

Adjunktusok lettek:

Szerletics József és Hagelmayer István (Pénzügy tanszék), Németh Ferencné (Statisztika tanszék), Kovács Károly (Számvitel tanszék), Meszéna György (Matematika tanszék), Wiesel Iván és Gulyás József (Külkereskedelmi tanszék).

Újonnan felvett oktatóink:

Sörés János tanársegéd (Statisztika tanszék), Nádai Pál (Testnevelés tanszék), Marczell Jenő tanársegéd (Ipargazdaságtan tanszék), Köves Teofilné adjunktus és Hoffmann László tanársegéd (Nyelvi Intézet), Faludi Szilárd (Filozófia tanszék).

Szovjet városok — szovjet emberek

Moszkva a Szovjetunió fővárosa, a párt, a kormány, a Komszomol és a szakszervezetek központi szerveinek székhelye — így kezdődött az Express Irodában Moszkvába induló csoportunk számára a program ismertetése, „hátha valaki még nem tudja" — jelszóval.

★

És másnap elérkezett a várva várt pillanat. Alighogy elhelyezkedtünk a vonaton, megjelent a képeslapárus: moszkvai, leningrádi képeslapok! — Mondani sem kell, hogy nagy keletje volt rubelkímélő csoportunk körében. Ha ezt a pesti ismerősök tudnák!

★

A hagyományos orosz vendégszeretetből már az utazás alatt ízelítőt kaptunk. Egyikünk ismerősre akadt a Budapestről hazautazó litván turistacsoportban. Meghívásukra néhányan tea és keksz fogyasztása közben gyönyörködtünk a Kárpátok szebbnélszebb tájaiban. A szívélyes, baráti beszélgetés, amely számunkra nyelvgyakorlás is volt, egészen az éjszakai órákba nyúlt.

★

Kétnapos fárasztó utazás után feltűntek Moszkva fényei. Sokan alig tudták elhinni, hogy végre megérkeztünk célunkhoz.

A szállodába két külön busszal utaztunk, és mivel a Turist szálló 14 kilométerre van a főváros központjától, ez már egy kisebbfajta városnézésnek is beillett.

★

Sokat írhatnánk kényelmes szállásunkról és a kosztról, amely bőséges és változatos volt, de magyar gyomrunk két hét alatt nem tudott megbarátkozni a szovjet konyhával. Ehelyett inkább élményeinkről, a szovjet emberekkel való találkozásainkról szeretnénk írni.

★

Moszkva méretei lenyűgözőek. A hatalmas kiterjedésű városban a különböző stílusú épületek Moszkva ezeréves múltját tükrözik. Sok helyen láthatók még többszáz éves faházak, viszont szemünk előtt épültek modern épületek, ezek helyén. Felhőkarcolók, luxusszállodák, új lakónegyedek hirdetik Moszkva világvárosi jellegét.

★

A szovjet emberek nagyon barátságosak, és különösen udvariasak a külföldivel szemben. Akár a kiállítási pavilonokban, akár a közlekedési eszközökön az idegen szót meghallva, előreengedtek bennünket. Egy járókelő, aki néhányunkat útbaigazított, még azt is felajánlotta, hogy megveszi a trolibuszjegyünket.

A csoport nagyobbik fele meglátogatta a Vörös Proletár Szerszámgépgyárat. Az üzemben a két automatikus gépsor tetszett a legjobban. Az egyik szocialista brigád vezetője a gyár történetéről szóló könyvvel ajándékozta meg a „magyar delegációt". Közgazdászokról lévén szó, kérdésekkel ostromoltuk kalauzunkat, az üzem főtechnológusát, aki meglepően jártas volt közgazdasági kérdésekben. Ez általában jellemző a szovjet műszaki értelmiségre.

★

Ahol a csoport szervezés nélkül is hiánytalanul megjelent: a GUM-áruház. Számunkra szokatlan volt, hogy egy-egy árucsoport az áruház 8—10 helyén is megtalálható. Az áruházakban rengeteg a vevő és bőséges a választék, de táskarádiót és villanyborotvát még mi sem tudtunk szerezni.

★

Mivel nemcsak közgazdászok, hanem egyetemisták is vagyunk, a Lomonoszov-egyetem sem maradhatott ki a programból. Már Moszkvába érve megragadja az utazót az egyetem 38 emeletes főépülete. Az épületóriás kapuját mindenki fokozott érdeklődéssel lépte át: milyen lehet belülről? Érdekes volt a gombnyomásra mozgó tábla az egyetem monumentális ünnepi terme, a nyugodt tanulást biztosító diákszobák. (V. ö. olvasótermünk kollégiumi tanulók.) Az egyetemnek 25 ezer hallgatója van, ebből 16 ezer délelőtti, 6 ezer bentlakó. A nyugodt tanulást biztosítja az is, hogy a diákok az uszodától kezdve a cipőjavítóig mindent megtalálhatnak az egyetemi városban.

★

Leningrád jóval egységesebb városképet mutat, mint Moszkva. Sok a kulturális intézmény, a világ egyik leghíresebb múzeumában, az Ermitázsban több mint kétmillió kiállítási tárgy van. Sajnos, ezek megtekintésére mindösszesze két és fél óránk volt. Leningrád a hidak városa. A Néva és az egész várost behálózó csatornarendszer 400 szigetre tagolja a várost, amelyeket mintegy 600 híd köt össze.

★

Talán az egész utazás legszebb élménye a Nyári Palota és a szökőkút-város megtekintése volt. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy ennek szépsége leírhatatlan. Minden szökőkúthoz történelmi esemény vagy érdekesség fűződik. Ezt a nagyszerű programot még hajókirándulással is összekötöttük — a Finn-öbölben.

Ligeti—Vértes

Változtassuk meg a témaválasztás rendszerét!

A nyári üzemi gyakorlatok rendszerének több mint egy évtizedes múltjára visszatekintve néhány gondolattal a szerzett tapasztalatokról, a továbbfejlődési lehetőségek véleményem szerint járható útjáról kívánok nagy vonalakban említést tenni.

Az ifjúság nevelése körül folyó viták, s a kérdés jelentősége miatt is elsősorban az ehhez kapcsolódó benyomásaimról szólok.

Meg kell állapítani, hogy az egyetem hallgatóinak magatartásában, viselkedésében az utolsó 2—3 évben lényeges változás állott be, ami feltétlenül a nevelőmunka erősödésére utal.

Ezt megelőzően ugyanis olyan túlzott öntudattal és helytelen beállítottsággal találkoztam hosszú időn keresztül, ami pl. üzemben a megfelelő emberi és munkatársi kapcsolatok kialakítását lehetetlenné teszi. Ebben az időszakban sokszor kellett elmondanom, hogy „a fizetések nagyságrendjét a végzett munka, és nem a megszerzett diploma határozza meg. Évtizedes gyakorlattal rendelkező szakemberek egyetemi végzettség nélkül is kiváló gazdasági eredményeket érnek el, egyetemi végzettséggel rendelkezők is csak megfelelő helyi ismeretek megszerzése után, és kitartó munka alapján szerezhetnek megbecsülést és elismerést munkahelyükön".

Ami többletet adott a helyes irányba való fejlődéshez ebben az évben — remélhetőleg, nem elszigetelt jelenség — az az örvendetesen tapasztalt

fokozott érdeklődés és önállóság,

ami a gyakorlat eredményességét is elősegíti.

Az üzemi gyakorlat célja kettős: a gyakorlatban, az adott területen folyó közgazdasági munka és problémák megismerése és az elméleti tudás alkalmazásával a meghatározott témára vonatkozó dolgozat előkészítése. Ezzel kapcsolatban két probléma vetődik fel: 1. az üzemi gyakorlat időtartama, 2. a gyakorlat dolgozat-témájának megválasztása. Ezek szervesen összefüggnek egymással.

Általánosan érvényes receptet adni erre természetesen nem tudok. Amit azonban feltétlenül el kell fogadni, az az, hogy nagyobb gazdasági egységet figyelembe véve, amilyen pl. a Ganz-MÁVAG, egy hónap alatt csak korlátozott áttekintést és helyzetismeretet lehet elérni, vagy egy leszűkített területre — kisebb egységre — vonatkozó problémát lehet felgöngyölíteni, de esetleg csak feltárni, a megoldás igénye nélkül, ismertetés jelleggel. Ez a megállapítás azonban már tovább is vezet a témakiválasztáshoz, aminek jelenlegi rendszerét az eredményesség érdekében feltétlenül meg kellene változtatni.

Gyakorlati megoldását vázlatosan a következők szerint lehetne biztosítani: Az egyetem legkésőbb a tanév második félévének kezdetekor kössön szerződést azokkal a vállalatokkal, amelyeknél gyakorlatra hallgatókat kíván elhelyezni, létszám meghatározásával.

A dolgozatok témáját az egyetem tanszemélyzetének megbízott tagja és az üzemi instruktor közösen alakítsák ki.

Így el lehet érni, hogy a feladat ne legyen túl általános, hogy a valóságban helyileg is időszerű problémákat vessen fel, s ezzel az életközelséget is biztosítsa. Ezzel a módszerrel a dolgozatok színvonalának emelkedése is együtt járna, de az elméleti és gyakorlati munka közötti kapcsolatot is szorosabbá tenné, ami mindkét fél részére csak előnyös következményekkel járna.

Az egyetem jellegénél fogva alapvetően a népgazdaság különböző területeire képez szakembereket. Célszerű lenne már az üzemi gyakorlatoknál az érdeklődési körnek megfelelő, a jövőbeni munkahelyhez közelálló terület tanulmányozása, mert így az hozzájárulhat a jó szakemberigény gyorsabb kielégítéséhez is.

Beller Ilona
üzemi instruktor,
Ganz-MÁVAG

Lipcsében hasznos volt a hazai „előgyakorlat"

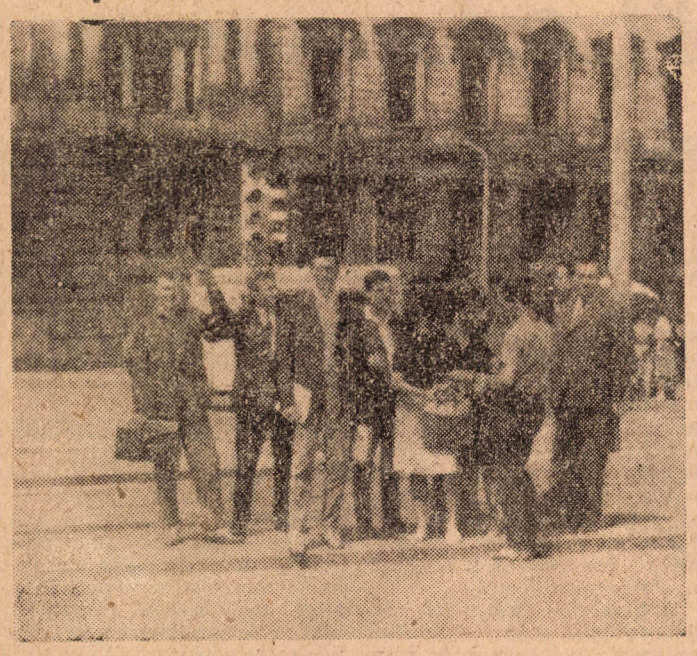

Üzemi gyakorlaton Lipcsében

Ez év augusztusában a harmadik évfolyam (most már negyedik) belkereskedelmi szak 13 főből álló csoportja az NDK-ban töltötte a kötelező nyári termelési gyakorlatot.

Elutazás előtt megbeszéltük, hogy ki milyen témával akar foglalkozni. Ennek megfelelően mindenki számára kijelöltek egy vállalatot, ahol tájékozódhatott a választott témával kapcsolatban.

Én a magyar Divatcsarnok Állami Áruházba kerültem, ahol megismerkedtem a vállalat szervezetével és az áruházi munka főbb sajátosságaival. (Témám: Az áruházi munka megszervezése.) Itt egy hetet töltöttem, ami ugyan nem hosszú idő, de ahhoz elég volt, hogy Lipcsében a különböző áruházi problémák előtt ne álljak értetlenül. És azt hiszem, ez volt a lényege az előzetes hazai gyakorlatnak. A hazai problémák legalábbis részleges ismerete nélkül nem lehet eredményes munkát végezni külföldön. Ilyen esetben ugyanis nincs összehasonlítási alap — ami jóformán nélkülözhetetlen.

Tényleges munka volt

Két hetet töltöttünk Lipcsében tényleges munkával. Az elv az volt, hogy képet kapjunk az NDK teljes belkereskedelméről és ezen belül azután mindenki külön dolgozhatott a saját témáján. Ennek megfelelően vendéglátóink programot állítottak össze számunkra: mindennap más vállalatot látogattunk meg, egy-egy helyen általában egy napot töltöttünk. Délelőtt a vállalat központjában átfogó képet nyertünk annak működéséről, míg a délután folyamán a bolthálózattal (áruházzal) ismerkedtünk meg.

Az elsőbbségi jogot mindenütt az adott témával foglalkozó társunk számára tartottuk fenn a kérdezésben. Emellett persze mindenki más is tisztázhatta a saját problémáit.

Talán nemcsak belkereskedelmi szakosok számára jelent érdekeséget, ha röviden szólok az NDK belkereskedelmének néhány hazaitól eltérő vonásáról. A nagykereskedelemnek 6—7 százaléka, a kiskereskedelemnek 24—26 százaléka magánkézben van. Ez az ország — mindenki által elismert — különleges politikai helyzetéből adódik.

A kereskedelmi árrés magasabb mint nálunk. Míg hazánkban 10 százalék körül mozog (iparcikk), addig a lipcsei iparcikk kiskereskedelmi vállalat (a szolgáltatások árrése nélkül) 16 százalékos árréssel dolgozik. A kiskereskedelmi vállalatok beszerzésük sokkal nagyobb részét (például HO áruház 80 százalék, lipcsei Kisker. 25 százalék) bonyolítják le közvetlenül az iparral, mint nálunk.

Kereskedelemtechnikai szempontból az NDK nagyvárosai igen szép eredményekkel büszkélkedhetnek. Lipcse, Berlin, Drezda jól kiépített modern üzlethálózattal rendelkezik. Viszonylag sok automatát alkalmaznak.

Érdekesség: a Csomagküldőház

Tanulmányútunk egyik legérdekesebb állomása a lipcsei Csomagküldőház volt. Ez a vállalat csak azzal foglalkozik, hogy levélben megrendelt árucikkeket szállít az ország bármely részébe. A megrendelés katalógusok alapján történik, amelyekből a vállalat évenként kétszer újat készít. A katalógusokat kérőlevél alapján ingyenesen küldik el a megrendelő címére. A Csomagküldőház állandó vevőköre jelenleg 750 ezer fő. A vállalat fejlődésére egyébként jellemző, hogy míg az alapítás évében, 1956-ban a forgalom 3,1 millió DM volt, addig 1961-ben ez a szám 100 millió DM-re ugrott. (1962-es tervszám 115 millió DM.)

Az üzemi gyakorlatnak az ismertetett módon való megszervezése kétségtelenül szerencsés volt abból a szempontból, hogy átfogó ismereteket kaptunk az ország egész belkereskedelméről. Ha az embernek alkalma nyílik külföldre utazni akor ismerjen meg minél több dolgot, mégha ez meg is nehezíti egy-két probléma mélyebb megismerését. Hiszen ez a rendszer nem jelentette azt, hogy már ott is, de a gyakorlat után itthon mindenki ne foglalkozott volna részletesen a saját témájával. Erre az adott lehetőséget, hogy majdnem mindenütt írott anyag állt rendelkezésre a vállalata munkájára vonatkozólag.

Ez a rendszer abból a szempontból volt hátrányos, hogy a dolgozatok elkészítése sokkal több munkát igényelt és jóval nehezebb is volt.

Az idei üzemi gyakorlat tapasztalatai bebizonyították, hogy helyes azt a harmadik év befejezése után lebonyolítani. Hároméves egyetemi tanulmányok után már előrehaladtunk olyan mértékben a szaktárgyak területén, hogy az ott tanultakat alkotóan felhasználhassuk. Így teljesül tehát a sikeres külföldi üzemi gyakorlat két fontos előfeltétele: a szaktárgyak és az hazai problémák megfelelő ismerete.

Izsák Péter
belker. IV/1

A „társadalmisok" dolga könnyebb...

Az utolsó tanévet megelőző nyáron, az utolsó igazi szünidőben idén is üzemi gyakorlatra mentek a mostani negyedévesek. Öt-hat hetet töltöttek „kint az életben". Ez az öt-hat hét alkalmas volt arra, hogy a beszámoló dolgozat anyagának összegyűjtése mellett ki-ki megismerhette a számára gyakorlatot biztosító vállalat tevékenységének gazdasági, műszaki és más vonásait. Nem kis dolog ez, ha arra gondolunk, hogy az üzemi gyakorlat előtt sokan a nevénél sem tudtak többet nyári munkahelyükről. Vagy még azt sem.

A társadalmi ösztöndíjasok nem tartoznak az említettek közé.

Ők ismerős helyre,

az ösztöndíjat adományozó szervekhez mentek termelési gyakorlatra. Kapcsolatuk nem új keletű, hiszen — kinek, hogyan szabta a szerződése — már jártak ott nyári gyakorlaton. Természetszerűleg az ő mostani, mondhatnók hivatalos gyakorlatuk idejének legnagyobb hányada a dolgozattal való bibelődésre jutott. (No, nem is mindig olyan nagyon „természetszerűleg". Akadt vállalat, amelyik szabadságolási ütemtervének aranytartalékát látta hazalátogató ösztöndíjasában.)

A „társadalmisok" helyzetét megkönnyítették a vállalat munkájáról szerzett korábbi tapasztalatok. Ugyanígy hatott a vállalat dolgozóinak, az irányítás különböző területei felelős vezetőinek személyes ismerete is. Ez nem is olyan utolsó szempont, ha valaki anyagot gyűjt.

Erről és általában a nyári gyakorlatának tapasztalatairól beszélgettem Tőke Miklós negyedéves iparos elvtársal. Az egyetemi felvétel idején kötött szerződést a Debreceni Építőipari Vállalattal. Azóta minden nyáron járt otthon gyakorlaton, s önálló munkakörökben dolgozott. Jó a kapcsolata vállalatával — érdeklődnek egyetemi munkája iránt is.

— A mostani üzemi gyakorlaton — mondja Tőke Miklós — nagy előnyt jelentett, hogy otthonosan mozogtam a munkahelyemen. Mindenki szívesen segített, tanácsokat adtak — munkatársukként kezeltek. Közgazdász én leszek az első a vállalatnál, de a nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező idős dolgozók sokat tudtak segíteni. Különösen a főkönyvelő és az instruktor elvtársak törődtek velem, a dolgozatom elkészítését is figyelemmel kísérték, véleményt mondtak róla.

Érdekes lehet, ha valaki előre ismeri jövendő munkakörét. Terveket szőhet, hogy mit, hogyan fog tenni. Tőke Miklós ilyen helyzetben van.

— Láttál-e esetleg olyat,

amit kevésbé jónak tartasz a vállalatnál? Olyat, amit másképp csinálnál?

— Igen. A leltár megszervezésénél találtam nehézségeket. Már van is elképzelésem. Ha odakerülök, remélem, hogy sikerül megvalósítanom.

— Találtál-e kapcsolatot a KISZ-szervezettel? Tudtál-e segítséget nyújtani munkájukhoz?

— A Debreceni Építőipari Vállalat szervezeti felépítéséből következően nagyon nehéz az ott dolgozó fiatalok KISZ-munkáját összefogni. Idén még őszintén szólva, nem tudtam sokat tenni. De ez az a terület, ahol mindjárt a kezdet kezdetén legjobban segíteni tudok. Egyébként az a véleményem, hogy szakterületen is minden bizonnyal hamarabb tudok hasznos munkát produkálni, mint akik a harmadik év végi termelési gyakorlaton vagy államvizsga után lépik át először munkahelyük küszöbét.

Torma

A külföldi üzemi gyakorlat jó alkalom az összehasonlításra

A Prágai Közgazdasági Főiskola meghívására e nyáron 7 harmadéves agrárszakos hallgató és egy vezető tanár utazott Csehszlovákiába, ahol öthetes üzemi gyakorlaton vettünk részt. Ez alatt az öt hét alatt a csoport beutazta szinte az egész országot és megismerkedett nemcsak a csehszlovák mezőgazdaság jelenlegi helyzetével és problémáival, hanem legszebb tájaival és városaival is.

Szakmai szempontból rendkívül hasznos volt ez az utazás, az időhöz képest elég részletesen megismerkedtünk északi szomszédaink mezőgazdaságával. Négy termelőszövetkezetet (JZD) és négy állami gazdaságot (Statny Statek) látogattunk meg az ország különböző részein. Így alkalmunk nyílt tanulmányozni, hogy e különböző természeti feltételek hogyan befolyásolják a gazdálkodást. Csehszlovákia négy fő termelési körzetében (burgonyatermelő, kukoricatermelő, répatermelő és hegyvidéki) alkalmunk volt betekintést nyerni a legfontosabb problémákba.

Megérkezésünk után Prágában előadást hallgattunk meg a csehszlovák mezőgazdaság fejlődéséről és jelenlegi helyzetéről, a gazdaságokban azután, a gyakorlatban is láthattuk a cseh mezőgazdaságot. Különösen tetszett nekünk a gazdálkodás magas technikai felszereltsége, a gazdaságok sokrétű gépesítettsége. Ennek köszönhető, hogy a mostohább természeti körülmények ellenére is magasabbak a termésátlagok. Csehszlovákiában, mint nálunk. Megnéztük Csehszlovákia legnagyobb állami gazdaságát Hrusoranyban, ahol különösen az üzem szervezése tetszett.

Prágai séta

Végeredményben meg kell állapítani, hogy az ilyen és hasonló jellegű külföldi üzemi gyakorlatok jelentősen gyarapítják a hallgatók ismereteit. Alkalmunk van arra, hogy összehasonlításokat tegyünk, meglássuk, hogyan épül fel a mezőgazdaság szocialista rendszere egy másik országban; milyen problémák vannak, menynyiben hasonlítanak ezek a mieinkhez. Ez a legnagyobb értéke a külföldi üzemi gyakorlatoknak, amire lehetőség az itthoni gazdaságokban nincs. Éppen ezért feltétlen törekedni kell arra, hogy minél több közgazdasági egyetemi hallgató töltsön nyári egyetemi gyakorlatokat külföldön.

Csehszlovák vendéglátóink programunkat úgy állították össze, hogy a szakmai kérdésekkel való foglalkozás mellett bőven jutott időnk szórakozásra és sokat utaztunk, jártunk Prágában, Pilsenben, Marianzke Lazneban, Chebben, Karlovy Varyban, Pozsonyban. Hazajövet három napot töltöttünk a Tátrában, két napot Kassán. Összegezve: élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodva tértünk haza.

Csáki Csaba
IV. agrár szakos

Az oldalt szerkesztette:

VÉRTES GÁBOR

MEGNYÍLIK A KLUB!

Értesítjük egyetemünk hallgatóit, hogy a klub október elsején újra megnyílik. Nyitvatartási ideje naponta délután 3-tól 10 óráig.

KISZ-klub vezetőség

Van még új a nap alatt

Az AHA hírügynökség jelentése szerint Old Texas államban (USA) érdekes módszereket alkalmaznak az egyetemi hallgatók tájékoztatására. Szerződtettek egy japán pszichológust, aki telepatikus úton közli a hallgatókkal a különböző egyetemi híreket és tudnivalókat. A sikeres eljárást hazánkban is bevezették, azzal a jelentős egyszerűsítéssel, hogy még pszichológust sem alkalmaznak. A hallgatók saját magukat hozzák transzba, mégpedig úgy, hogy ökölbe szorított kezüket fejük magasságába emelik, és ingaszerűen mozgatják. Így minden előzetes értesítés nélkül tisztába jönnek minden tudnivalóval, amely természetesen jelentős nyomtatványköltség megtakarítását teszi lehetővé. Részletesebb tájékoztatással a negyedéves közgazdászok szolgálhatnak, akik az alternatív szemináriumokkal kapcsolatban tapasztalhatták ezen újszerű távközlési rendszer előnyeit.

★

Mint az Il Lehetetleno című olasz lélektani folyóirat közlte, a luxemburgi Köztársasági Egyetem Óceánográfiai tanszéke eredeti módszerrel próbálja rábírni a hallgatókat az előadások látogatására. Amennyiben az előadás unalmas — és a tapasztalatok szerint ez gyakran előfordul, mivel az oktatók nemegyszer a jegyzetek anyagát adják elő —, a hallgatók bekapcsolják az előadóterem padjaiba szerelt rádiókat, amelyekből a nap minden szakában remek twist-zenét hallgathatnak. Hivatalos helyről nyert értesülés szerint hazánkban is alkalmazni kívánják az eljárást, s a változtatás csupán annyi lesz, hogy a programot szimfonikus zenével is kibővítik.

VIT–Helsinki–1962

Élménybeszámoló helyett

HELSINKI

Kíváncsian és telve lelkesedéssel érkeztünk a VIT városába. Az első csalódás nem sokat váratott magára. Lelkesen üdvözlő tömeg helyett a repülőtéren 4—5 fő nemzetiszínű szalagot tűzött a kabátunkra és mehettünk a szállásra. Az utcán, mintha csak valaki takarodót fújt volna — hisz helyi idő szerint „már" 10 óra volt —, elszórtan láthattunk egy-egy alakot. A többiek valószínűleg a „megtisztulás", a szaunázás örömeit élvezték. Pesti embernek különösen a zászlódíszbe öltözött város hiányzott. A szigeten, szálláshelyünkön, távol a nagyváros nem létező zajától vártak bennünket — delegációnk azon tagjai, akik az előző gépekkel érkeztek.

A MEGNYITÓ

Vasárnap délelőtt az Olimpiai Stadionban tartottuk a főpróbát. A fesztiválhangulat ekkorra kezdett átragadni „a hűvös" város lakosaira is. Előkerültek a szótárak, működésbe léptek a tolmácsok, megkezdődött a jelvénycsere. Itt ismerkedtem meg finnekkel. Igen kedves munkásfiatalok voltak. Messze Lappföldről jött az egyik, sarki vadász volt, Virhónak hívták. Egy pár fonott, finn bocskort adott ajándékba. Mint elmondta, több napig hordozta, míg végre újra találkoztunk és átadhatta. A megnyitó, amelyet még a szakadó eső sem tudott elmosni, magával ragadta az út két oldalán sorfalat állókat is. Egyesek csak az ernyő alól fejezték ki szerényen együttérzésüket, mások pedig harsányan velünk énekeltek. Végeérhetetlen folyamként hömpölygött a színes emberáradat, sokféle nyelven kívánva a békét, hirdetve a barátságot. Ilyen hatalmas, lenyűgözően látványos béketüntetést még nem látott ez a város. A magyarok népszerűségét csak fokozta az a pár kedves kis finn népdal, amit még itthon megtanultunk, s a felvonulás folyamán magyar dalokkal váltogatva énekeltünk. A finn népdalok éneklése közben fedezte fel a tömeg a nyelvrokonságot, s szinte látszott az arcokon, hogy azt mondogatják egymásnak, hogy „menynyire hasonlít ez a magyar nyelv a mienkhez".

A hivatalos megnyitó kezdetét jelentette a különféle programoknak, amelyek részben hagyományosak, részben újszerűek voltak. Újszerű volt mindenekelőtt az, hogy 13 vidéki városban is folyt a fesztivál, és kollokviumszerű viták voltak a béke és a nemzeti függetlenség kérdéséről.

Mindennapra jutott egy-két fő esemény. Erőnkhöz mérten maximálisan igyekeztünk mindenben részt venni. Sportolóink például 13 első helyet szereztek. Kulturosaink sem maradtak el mögöttük. Különösen az Állami Népi Együttes és a pécsi balett játéka aratott nagy sikert.

A rövid pár nap alatt több mint 30 ország fiataljaival rendeztünk „hivatalos" találkozót. Számomra különösen érdekes volt az európai kapitalista országok fiataljaival a szállásunkon tartott találkozó. Ilyen találkozók alkalmával bőven jutott tolmács minden csoporthoz, így elbeszélgethettünk életkörülményeikről is. Az angolok egy része félhivatalosan jött Helsinkibe, s egész héten főtt tojást ettek.

MAGYAR GÁLAEST

Rendezvényeink fénypontján, a gálaesten részt vett Kekonnen köztársaság elnök úr is. Ez persze nem véletlen volt, nem csupán különös rokonszenvét juttatta ezáltal kifejezésre, hanem főleg a demokratikus vidéki körök nyomásának engedett, s így fejezte ki a kormány hivatalos állásfoglalását a fesztivál mellett. S hogy éppen a mi estünkre jött el, tette ezt azért, mert a huligán elemek ténykedése jórészt a magyarok ellen irányult. (Igen sok volt a svédországi magyar disszidens.)

DIÁKTALÁLKOZÓKON

volt a „legmelegebb" hangulat. A provokatív elemek ide sereglettek. Számunkra itthon nevetségesnek tűnő dolgokkal érveltek, ott azonban komoly vitát váltott ki a félig vagy rosszul tájékozott küldöttek soraiban. Több napos szemináriumok voltak az egyes nemzetközi kérdésekről, amelyekben az afrikai és latin-amerikai küldöttek meglepő tájékozottságról tettek bizonyságot. A legmelegebb barátságot egy nyugatnémet lánnyal és fiúval kötöttem. Nem tudták, hogyan fejezzék ki afeletti örömüket, hogy részt vehettek a fesztiválon. Többször találkoztam velük, arcukról le nem fogyott a mosoly, de ha szóba kerültek otthoni viszonyaik, szinte látszott rajtuk, hogy kellemetlen számukra, hogy ők is nyugatnémetek.

Felejthetetlenül szép, élményekben gazdag napok voltak ezek. A fesztivál programját, menetét semmiféle támadással sem lehetett megzavarni. Bár a fesztivál a provokáció jegyében zajlott le — például a „Szabad Világ" gyermekei, akik mind saját autón járnak, a szovjetektől loptak Volgát, a lengyel autóbuszok kerekeit összevagdalták — a VIT célját elérte mégis, a béke és a barátság eszméje diadalmaskodott.

A Komszomol meghívásának eleget téve, delegációnk egy része mintegy a fesztivál meghosszabbításaként, egy gyönyörű napot Moszkvában töltött.

Kijevben pár percet állt a vonatunk, ez azonban elég volt ahhoz, hogy egy küldöttünk lemaradjon a jelvénycsere miatt, méghozzá pizsamakabátban. Oroszul mindössze annyit tudott, hogy „mir i druzsba". Azóta talán már ő is hazaérkezett.

Munkácsi Borbála
egyetemi VIT-küldött

Finn- és VIT-mozaik

A finnek jelentős része tartózkodó volt a VIT-tel szemben és inkább kíváncsisággal szemlélte az eseményeket.

A finn kormány a VIT szervező bizottsága rendelkezésére bocsátotta az állami iskolákat szállás céljaira. Ez egy lépés volt balra. Egyet jobbra is kellett tenni. A kollégiumokat, ahol ágyak is voltak — nem.

A finn kormány lehetővé tette a VIT megrendezését. Egy lépés balra. Egy jobbra — az ellenfesztivál megrendezése ellen sem volt ..ifogása. Kezdetben a rendzavarók sem nyugtalanították.

Az üzletekben alkudni lehet, sőt kell. Még a nagy áruházakban is van árengedmény. Egy példa: egy megvásárolandó táska 1400 finn márkába kerül. 2 perc múlva 1000 márkáért vettük meg. Nagyobb tételű vásárlás esetén árengedményt adtak.

A magyar turistacsoport finn főtolmácsa is közgazdász volt. A Budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen végzett néhány évvel ezelőtt.

A fesztivál a „falak közötti fesztivál" volt az eddigi utcafesztiválokkal szemben.

A finn rendőrség ha dolgozni kell kitűnően dolgozik. Egy heti tétlen szemlélődés után két nap alatt rendet csinált. Egy hétig sorozatosak voltak a provokációk. Néhány példa: az NDK buszok gumijait kiszúrták, egy szovjet busz sárvédőjét letépték, egy Ikarus busz oldalát betörték.

A magyar turistacsoport a megérkezés után fél órával vacsorázni ment. Útközben autókból kiabálták: kommunist go home! Az emeletről vízzel öntöztek. A lányok arcába fiatalemberek papírt dobáltak.

A VIT-delegátusok a provokációk miatt rendkívül óvatosak voltak. Öt perces meggyőzésbe került, amíg egyetemünk küldöttével tisztáztam, hogy immár négy éve egy egyetemre, egy évfolyamra járunk.

A közlekedés rendkívül drága. A közlekedés szakaszokra van osztva. Egy szakaszon belül 40 márka kb. 4 forint. Egész finnországi tartózkodásom alatt gyalogoltam.

A VIT-eken szokásos jelvénycsere folyt itt is. Az első hét végére már nem volt olyan jelvénycserélő, akinek legalább egy ISZM 1. fokozatú (láttam 2. sőt 3. fokozatot is) és egy József Attila olvasómozgalom jelvénye ne lett volna. A magyar turisták ápolták a jó kapcsolatokat.

Hargita Árpád

Társadalmi ösztöndíjak az első éven

Az alig néhány esztendős társadalmi ösztöndíj-rendszer részben beváltotta a hozzáfűzött reményeket: az ösztönöz a jobb munkára, elősegíti a nyári gyakorlattal kapcsolatosan a későbbi munkahely megismerését, nyugodtabb tanulási körülményeket biztosít.

E pozitívumok mellett nem lehetünk teljesen elégedettek a rendszer mai formájával, ugyanis sok esetben nem éri el célját. Ennek alapvető oka az, hogy a rendszer anyagi téren nem egységes. Egyes vállalatok közepes tanulmányi eredmény megtartása mellett is többet fizetnek, mint mások jó, jeles eredményért. Nem is beszélve arról, amikor fix összegben határozzák meg az ösztöndíjat és így teljesen kikapcsolják az ösztönzési lehetőséget...

Érdekes jelenség az, hogy a vidéki hallgatók budapesti vállalatokkal akarnak szerződést kötni. Ez csupán a külker szakon érthető, mivel a külkereskedelmi vállalatok valóban mind Budapest területén találhatók. Egy mezőgazdasági szakon lévőnél már kissé különösen hat. Ezek az eddigi tapasztalatok, és úgy néz ki, hogy ez az év sem hozott jelentős változást Az idei társadalmi ösztöndíjasainknál sem mindenütt alkalmazzák a tanulmányi eredménytől függő kategorizálást.

Karonként a következő a helyzet:

Az ipar karon 28 társadalmi ösztöndíjas

kezdte meg az idén tanulmányait, ezeknek majdnem fele (12-en) vidéki vállalat támogatását élvezi. Legtöbb ösztöndíjat a Kohó- és Gépipari Minisztérium vállalatai adtak: 13-at, a Könnyűipari Minisztérium 7-et, az Építésügyi Minisztérium 5, a Nehézipari Minisztérium 3. Legtöbben az Egyesült Izzóval kötöttek szerződést, a legmagasabb havi juttatás 600 forint.

Az általános karon

a Pénzügyminisztérium vállalatai vezetnek 19 ösztöndíjassal.

A tanácsi vállalatok két hallgatót szerződtettek, a Belkereskedelmi Minisztérium és Könnyűipari Minisztérium 1—1. Hatan fognak az OTP-nél, négyen pedig az Állami Biztosítónál dolgozni.

A kereskedelmi karon kb. 25 elsős

kap rendszeres pénzbeli támogatást. Ezek jó része vidéki, de néhány pesti vállalathoz szerződött.

Mindezekből látszik; sokan kaptak ösztöndíjat az idén is. Ezért már most érdemes felhívni az illetékesek figyelmét arra, hogy az ösztöndíj nem csupán jótékonysági intézmény. A vállalatok anyagi és erkölcsi támogatását jó tanulással lehet és kell meghálálni.

Szentmáry Béla

LEÁNYFEJ

(Miklósvári Zoltán rajza)

Máskor gondold meg...

Alig tartott két percig. Amikor a lónevetésűt szájba-vágtam, valaki hátulról a nyakamba csimpaszkodott. Éreztem, hogy a lába nem éri a földet és hanyatt vágtam magamat. Földrezuhanva azonnal elengedett a fiú, azt hiszem, el is kábult egy kicsit, a mellkasának és a fejének sok volt az én nyolcvanöt kilóm. Csináltam egy szép, szabályos hátrabukfencet, és mire a lónevetésű meg a társa, az a szőke odaért hozzám, már guggoltam. Felugorva, lendületből állcsúcson csaptam a szőkét, fogadni mernék, hogy Zaubertonnal szokta mosni a fejét, a lónevetésű meg a májamra ütött. Rövid volt az ütés, persze így is fájt, de azért kapott egyet ballal a gyomorszájára. Összecsuklott. Aztán adtam még egyet a szőkének is, aki közben feltápászkodott, és oldalt ugrottam, hogy mindhármukat lássam. Nem volt már kedvük azoknak folytatni, azonnal észrevettem, Vártam még egy kicsit, de se a lónevetésű, se a harmadik nem mozdult, a szőke meg jobbnak látta, ha eloldalog.

— Máskor gondold meg, hogy kit röhögsz ki.

Egy szót se szóltak, csak álltak, lihegtek és bámultak rám. Még mindig vártam néhány pillanatig, aztán hátralépegettem a medence csőkorlátjáig. Amíg átbújtam alatta, addig is figyeltem őket, de nem mozogtak.

Nem törődtem tovább velük, kifigyeltem Konok merre jár és beugrottam a vízbe. A medence túlsó végén utolértem a fiút, rossz úszó volt még mindig. Nem tudott semmiről, nem vett észre semmit, nem is mondtam el neki. De hát nem is olyan fontos az egész, még az sem, hogy miatta verekedtem. Miatta és egyéb miatt is. Nem szeretem az ilyesmit, félek, hogy nagyot találok ütni, de most örültem az alkalomnak. És ha máskor is lesz alkalmam, hogy miatta vagy érte csináljak valamit, valami egyebet, hát biztos megteszem. Három év után most találkoztam vele először, közben csak akkor kaptam tőle egy táviratot, amikor második lettem Rómában, és lehet, hogy vagy két évig megint nem látom, de mégis így lesz.

Amikor egy fél órával előbb észrevettem, az olajozónál állt, épp ő volt soron, akkor fordította hátát a szórófej alá. Csontos, barna mellkasán szikrázva csurgott a napolaj. Egy pillanatra egész izmosnak nézett ki. Amikor először szóltam, a zsivajtól nem hallotta.

— Gyurka! Láng Gyurka! — Hé, Konok! — Erre kapta fel a fejét.

— Imre! Szervusz, Káposzta! — Ez meg az én becenevem. Pár percig összevissza kérdezgettük egymást.

— Egyetemre jársz? A TTK-ra? Matekot tanulsz?

— Azt, de nem ott. Mit csinálsz? Hogy élsz? Most mire készülsz?

— Az országosra. De te hogy kerülsz a Dagályba, Rio de Veresegyházáról? Vagy már Pesten laksz? Egyébként remekül vagyok. Melódiázok és edzésre járok. És...

Valahogy így. Ahhoz képest, hogy három évig alig jutott eszembe, talán különös volt ez a nagy öröm, magam sem értettem egészen magamat, mint ahogy sokszor előfordult velem, amíg barátok voltunk.

Még első gimnázium elején jöttünk össze. Egyszer tornaórán gyakorlat közben leesett a korlátról. Később, nem tudom, miért, odamentem hozzá, és azt mondtam, hogy ha akarja, segítek neki megtanulni a vállonállást. Elfogadta. Aztán óra után elmentünk moziba, délután meg a matekot csináltuk meg. Valahogy szinte lelkesen csináltam vele együtt, pedig csak egyszer szólt. Attól a naptól szinte mindig együtt voltunk. Vasárnaponként otthon járt, anyjáéknál Veresegyházán, máskor meg valami rokonánál lakott Újpesten, egész közel az iskolához.

Azt hiszem azt bírtam benne legjobban, hogy olyan okos. És csöndes. Hadarva beszélt, de nem kapkodva, és nagyon értelmesen. Az öreg Seregély Jocó se magyarázott rosszul, de sokszor csak úgy értettem meg egy-egy tételt, ha Konok még egyszer elmondta. Nyugodt gyerek volt, és úgy tudta mondani, hogy „ne haragudj, tévedtem", hogy eszembe se jutott nevetni rajta. Pedig néha azért ő is túlbecsülte magát. Azt hitte, hogy jól pingpongozik, de könnyen meg tudtam verni. Láttam, nagyon szeretne győzni, meg is mondta, hogy legalább ebben az egyben szeretne ügyesebb lenni nálam, és azt hiszi, az is, de nem hagytam nyerni. Ekkor is azt mondta, hogy tévedett, és ne haragudjak. Nem kedvetlenedett el.

Ötvenhat nyarán kezdtem el kajakozni. Jó kis társaság volt ott az egyesületben, úgy telt el a nyaram, mint egy mozi. Egész nap vízen voltunk, edzeni, vagy úszni. Edzés után is mindig lent voltunk a parton, a Megyeri csárda mögött, pedig sokszor csak kiterültünk a napra, annyira elfáradtunk. Élveztük az erőnket, mindig gyömöszöltük egymást.

Ősszel furcsa volt megint folyton Konokkal lógni. Ha együtt voltunk, unatkoztam, de néha alig vártam, hogy találkozzam vele. Nem tudom, mi volt ez. Hívtam, hogy jöjjön le az egyesületbe.

— Ugyan! Ezekkel az izmokkal?! Röhögtök rajtam eleget ti is...

Azt hiszem, ezzel bántottam meg először. Pedig nem akartam. Aztán hívtam, hogy jöjjön velünk, ha edzés után este elmegyünk egy kicsit a többiekkel. Eleinte jött. A srácok befogadták, mert jó vicceket tudott és nem sok vizet zavart, de nem törődtünk vele. Nem is érezte jól magát köztünk.

Egyik este a Váci úti Halásztanyán kötöttünk ki, éhesek voltunk, Konok is velünk volt. Rendeltem hat sertés retúrszeletet. A pincér hozta a natúrszeleteket, mire mondom neki, hogy ez azért retúr, hogy most vigye vissza. Nagyon felbőszült, már majdnem kiabálni kezdett, hogy ne csináljak bohócot Krisztusból, belőle meg még kevésbé, amikor a kezébe nyomtam egy tizest és a tizenkét forintos natúrszeletek helyett rendeltem hat kétszemélyes Bőségtálat, ami harminc forintba került. A pincér szó nélkül hozta. Alig tudtuk megenni, úgy nevettünk. Még egy hónap múlva is kitört belőlünk, ha valaki csak annyit mondott, hogy „retúrszelet"... Konok többet nem jött velünk. Pedig hívtam...

És aztán egyre jobban elmaradtunk egymástól. Októberben szétlőtték a gimnáziumot, január lett, mire be kellett menni. Addigra egészen elvadultam Konoktól. Ha szólt hozzám, csak gorombán tudtam felelni, lassacskán ki

Hol van a határ?

Meddig maradhat valaki egyetemista

1962. szeptember 3-án Magyar Ernő maga adott választ azokra a kétségekre, amelyek magatartásának megítélésére és arra vonatkoztak, hogy lehet-e továbbra is a diákotthon lakója és egyáltalán az egyetem hallgatója.

Magyar Ernő a múlt évben harmadéves iparszakos hallgató volt, a Makarenkó utcai diákotthonban lakott. Igénybe vette a diákotthont nyárra is, amikor az üzemi gyakorlat után Budapesten dolgozott. Egy héttel a tanév kezdete előtt abban a szobában, ahol Magyar Ernő lakott, lopás történt. Nagyobb mennyiségű pénz veszett el, és rövidesen kiderült: a tettes Magyar Ernő volt. Ezzel betelt a pohár, sőt ki is csordult. Magyar Ernő korábbi hanyagságát, fegyelmi vétségeit bűntettel tetézte.

Mindezt nem azért mondjuk most el, hogy mint szenzációt közzétegyük, hanem azért, mert Magyar Ernő ügye néhány fontos tanulsággal szolgál.

Joggal vetődik fel a kérdés mindenkiben: hogyan jutott egy ember egyetemi tanulmányok folytatása mellett, diákotthoni környezetben idáig. Igaz, Magyar Ernő egyetemre járt, azonban itteni feladatait sohasem vette komolyan. Legalábbis erre lehet következtetni abból, hogy tanulmányi eredményei mindig nagyon gyengék voltak, félévről félévre bukdácsolt, az utóvizsgák nem akartak elmaradni mellőle. Ez a helyzet nem változott a sorozatos figyelmeztetések ellenére sem. Így 1961 februárjában fegyelmi büntetésként szigorú megrovásban és végső figyelmeztetésben részesült,

évismétlésre utasították

Az elmúlt tanévben újra a III. évfolyamra iratkozott, de mindkét félévben 2—2 utóvizsgát szerzett.

A diákotthoni közösséghez, az itteni fegyelemhez hasonló volt a viszonya, mint a tanuláshoz. A legtöbbet kimaradozók között volt és az előadásokat nagyon ritkán látogatta, minden ellenőrzés ágyban találta reggel 8 óra után. A diákotthon is fegyelmi eszközökhöz nyúlt, megkapta az utolsó figyelmeztetést, ez azonban mit sem változtatott korábbi életmódján, sőt azt is képtelen volt belátni, hogy egy egyetemista életének nem az a helyes rendje, ahogyan ő viselkedik.

Ha eddigi pályafutását nézzük, azt kell gondolnunk, hogy már az első lépések, melyeket a fővárosba kerülése után tett, rossz irányba indultak. Míg otthon élt, apja kemény szigorral fogta, mint a többi gyermekét, és a család anyagi helyzete nem tette lehetővé, hogy zsebpénzen tanulja meg a pénz kezelését, értékét. Mikor az egyetemre jött, kikerült a talán túlzott apai szigor köréből és önállóan kezdett gazdálkodni a rendelkezésére álló pénzből. Hamar elvesztette a talajt lába alól, nem talált határt a szórakozás és a kicsapongás között. Időnként pincérkedéssel jutott viszonylag nagyobb pénzösszeghez. De az alkalmi ismeretségek sok pénzt igényeltek, és amit keresett, azt hamar elköltötte. Ilyen életmód mellett a tanulás mellékes dologgá zsugorodott, nem használt sem szép szó, sem büntetés, Magyar Ernő egyre lejjebb jutott a lejtőn,

míg végül lopott.

Azon az éjszakán, amikor a lopás történt, 700 forintot költött el szórakozóhelyeken. Ezek után gyengén hat az a védekezés, hogy nem józan állapotban követte el tettét, és különben nem tette volna. Egyébként sem ez volt az első eset. Eltávozásakor holmija között mások tárgyait is megtalálták, amit már korábban tulajdonított el.

Magyar Ernő nyilvánvalóan viselni fogja tettének következményeit, de ismét kívánkozik a kérdés: kellett-e, hogy egy ember ilyen messze jusson a lejtőn? Vajon nincs most lelkiismeretfurdalásuk azoknak a kollégáinak akik először vették észre, hogy a tanulás helyett másra fordítja idejét, hogy egyetemistához nem méltó életmódot folytat? Ez az eset élesen figyelmeztet mindenkinek a felelősségére, aki diákotthoni közösségben él, vagy akár egyetemi kollektíva tagja: a fegyelmezetlenség, az erkölcsi hibák mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Amit kezdetben elérhet a közösség jóindulatú, de szigorú és határozott fellépése, ahhoz később talán a büntetés is kevés. Nincsen arra szükség, hogy a diákotthon minden lakója felett gyámkodjon, de arra igen, hogy ha valaki helytelen úton indult el, azt minden lehetséges eszközzel észheztérítsék. Nem a szabályok kedvéért, nemcsak a közösség egészséges fejlődése érdekében, hanem elsősorban saját érdekében.

Épen ezért szükséges, hogy a diákotthonnak megfelelő és hatásos

fegyelmező eszközök

álljanak rendelkezésre, amelyeket szükség esetén alkalmazhat a közösség rendje ellen vétőkkel szemben.

Magyar Ernőt a diákbizottság már nyárra sem vette fel korábbi magatartása miatt, Magyar Ernő a lopás előtt arra számított, hogy változatlanul lakhat a diákotthonban. A diákbizottság alaposan megfontolta, amikor úgy döntött, hogy néhány embert — köztük Magyar Ernőt — nem veszi vissza a diákotthonba. Magatartásuk és fegyelmezetlenségük miatt rászolgáltak a büntetésre, és a közösség érdeke kívánta azt, hogy eltávolítsák legalább ideiglenesen azokat, akik rossz példát és jogcímet teremtő összehasonlítási alapot szolgáltatnak a többiek számára fegyelmezetlenségükkel.

Ha a kollektíva fegyelmező eszközeit megnyírbáljuk, ezzel csorbítjuk nevelőerejét.

Magyar Ernő, aki tettének súlyosságát nem hajlandó belátni, beiratkozott a negyedik évfolyamra. Már pedig nyilvánvaló, hogy az egyetemen nincs helye. Nemcsak azért, mert amit tett, büntetést von maga után, hanem azért is, mert egész eddigi pályafutásából kiderült, hogy jó közgazdász belőle nem válik, erre nem is törekszik. Sem neki, sem a társadalomnak nem használna, ha diplomát kapna.

Ha segíteni akarunk neki, határozottan le kell vonni eddigi útjának következményeit, és ha módjuk lesz rá, az egyetem illetékes szervei járuljanak hozzá, hogy lehetősége legyen új életet kezdeni, és hogy későbbi munkahelye becsületes emberré nevelje, tanítsa meg a komoly munkára.

Goldperger István

Europa in Ried, Tanz und Musik

A soproni kulturális seregszemle után pár nappal váratlan, de annál kellemesebb hír örvendeztette meg a táncegyüttes tagjait: az együttes meghívást kapott a felső-ausztriai Riedbe, június 21 és 24 között rendezendő népi tánc fesztiválra, tizenkét táncos és hét zenész kezdett lázasan készülődni.

21-én a kora délelőtti órákban ültünk fel a bécsi expresszre, s késő délután kissé fáradtan, de nagyon jókedvűen érkeztünk meg Riedbe, ahol Ludwig Pasch úr, a fesztivál főrendezője fogadott bennünket.

Riedi tartózkodásunk örökre emlékezetes marad mindannyiunk számára. Ennek a viszonylag rövid időnek szinte minden pillanata rendkívül érdekes és eseménydús volt, és bizony magam sem tudom, melyiket ragadjam ki.

Először talán a rendezésről pár szót.

A fesztivált tulajdonképpen a helyi ének- és táncegyüttes fennállásának 10. évfordulója alkalmából rendezték. Számunkra furcsa volt, hogy az egész fesztivál rendezését néhány tanár vállalta. Pasch úr majd minden családtagja részt vett a 10 ország együtteseinek ellátásával és rendezésével kacsolatos hallatlan erőkifejtést igénylő munkában. Az osztrák állam csak „erkölcsi" támogatást nyújtott nekik és így a költségeket az előadások bevételéből kellett fedezni. Azonban a háromszáz fiatal elszállásolása és ellátása hatalmas összeget igényelt. Így azután, annak ellenére, hogy három napon keresztül 2—2 előadást tartottunk, és az érdeklődés is elég nagy volt — különösen, ha a magyar viszonyokkal hasonlítjuk össze — kb 30 ezer Schilling ráfizetésük volt a rendezőknek. Nagyon jólesett nekünk, hogy osztrák barátaink, különösen Paschék, szinte testvéri szeretettel vettek bennünket körül, amelyet mi színvonalas műsorral és hasonló érzésekkel igyekeztünk viszonozni.

A részt vevő országok — Lengyelország, Csehszlovákia, NSZK, Franciaország, Belgium, Svédország, Svájc, Olaszország, Ausztria és Magyarország — fiataljai között a fesztivál egész ideje alatt jó viszony és kitűnő hangulat uralkodott. Már az első percekben kezdetét vette a nemzetközi ifjúsági találkozókra annyira jellemző fiatalos jókedv és vidámság. Rögtön az első este, vacsora után, amikor — szokásunkhoz híven — egy kis dalolásba kezdtünk, ott termett az asztalunknál egy fiatal lengyel harmonikás és pár perc múlva már együtt énekeltünk és táncoltunk a lengyel együttes tagjaival.

Sok jó barátot szereztünk. Különösen közel kerültek hozzánk az olaszok, az ő hangulatuk és jó kedvük hasonló volt a mienkhez. Együtt mókáztunk, mulattunk és szórakoztunk. Ők egy nappal korábban utaztak el, és nem túlzok, ha azt mondom, sokan közülük, de közülünk is sírtak, amikor elbúcsúztunk. S megfogadtuk, hogy mindent megteszünk azért, hogy ez a barátság ne szakadjon meg. Meg is hívtak minket Olaszországba.

Táncosaink Riedben

Másnap délután 3 órakor kezdetét vette a fesztivál. Miután mi elfelejtettünk zászlót vinni, így a vendéglátóink nagy derültségére a városka egyik terén levő zászlóerdőből szereztünk egyet, amit minden este szép rendben visza is vittünk.

Felejthetetlen volt az utolsó nap, amikor is az egész városon keresztül egy impozáns felvonulást tartottunk. Csodálatos volt, ahogy a sokféle népviseletbe öltözött fiatal, egymás kezét fogva, a lakosság sorfala között zeneszóval és énekelve végigvonult az utcákon. Este fáklyás felvonulást rendeztek, majd tábortűzzel fejeződött be a fesztivál.

Bennünket különös szeretettel vettek körül a vendéglátók és bátran mondhatom, hogy nekünk volt a legnagyobb sikerünk. Különösen akkor kaptunk sok tapsot, amikor egy kis osztrák népdalt adtunk elő... Rendkívül szívünkhöz nőtt Ludwig Pasch úr, és hogy ez a barátság nem volt egyoldalú, azt mutatja a következő kis epizód: Induláskor majd lekéstük a vonatot és így nem volt idő elbúcsúzni tőle. Az első állomáson kb. 50 kilométerre Riedtől megpillantottuk Pasch urat, amint integetve szaladt felénk.

Hazafelé Bécsben töltöttünk egy napot. Délelőtt a követség törpe buszán körutat tettünk a városban, majd a bécsi magyar nagykövetünk fogadásán vettünk részt.

Végül néhány mondatot szeretnék idézni a rendezőbizottság vezetőjének, Ludwig Pasch-nak bécsi nagykövetségünkhöz intézett magyar nyelven írt elismerő leveléből:

„... a csoport gyönyörű fellépése, kedves, közvetlen természetes modora, és az Önök népművészetének megjelenítése, hazánk valamennyi embere számára felejthetetlen marad... Fiatal budapesti barátaink méltó képviselői voltak az Önök országának, minden részt vevő és néző szívét meghódították. Amit azonban ezek a fiatalemberek az Önök hazája számára nyújtottak, sokkal többet jelent egyszerű művészi sikernél... Nekem személyesen valódi testvéreimmé lettek ezek az emberek, akiket soha nem fogok elfelejteni... Ezer köszönet érte!"

Simon Károly

nem állhattam azt sem, ha szünetben véletlenül ahhoz a csoporthoz csatlakozott, amelyiknél én is voltam. Értelmetlen és érthetetlen volt az egész. Ő ugyanolyan maradt, mint korábban. Nem értettem magamat, és tudtam, hogy szemét dolog, amit csinálok. Szinte kedvem lenne azt mondani, hogy azért volt, mert szégyelltem magamat előtte, de hát... Ez hülyeség.

Akkoriban kezdtünk tánciskolába járni. Persze Konok nagyon esetlen volt, úgy rakosgatta vézna lábait, hogy rossz volt nézni. Egyik délután valamiért beugrottam hozzá, akkor voltam nála utoljára, és beszéd közben észrevettem egy könyvet az asztalon. „A keringőtől a mambóig." Ez volt a címe. Biztos ebből próbált otthon is tanulni. Este a tánciskolában elmondtam a haveroknak ezt a könyvdolgot, jó hangosan, hogy Konok is hallja, és a kislány is, akivel volt. Nagyot nyerítettünk az eseten.

Néhány héttel később, közvetlenül háromnegyed év előtt, fizika dolgozatra készültünk, Konok egyik nap odajött hozzám és csöndesen, majdnem alázatosan megkérdezte, nem akarom-e, hogy segítsen. Egy pillanatig vártam, rámfért volna, aztán rövid úton elküldtem melegebb égtájakra...

Konok nem szólt többet hozzám. Ez dühített és szinte sportot csináltam abból, hogy kigúnyoljam. Túrte, nem szólt rá semmit. Ez elvette az ízét, de azért csak csináltam, erőltettem. Aztán vége lett az évnek, a szünidőben megint nem láttam, nem törődtem vele és később is kerültük egymást. Közel két évig alig tudtunk többet egymásról, mint hogy élünk.

Már az érettségire készültünk, amikor kaptunk egy szabadnapot, és valakinek, talán éppen Kertész Lacinak, az a zseniális ötlete támadt, hogy menjünk el kirándulni. Ráadásul Zugligetbe! Nekem nem sok kedvem volt hozzá, de azért csak mentem. Öten-hatan hamar elszakadtunk a többiektől. Kertész Laci, még ketten-hárman, és én. Valahogy Konok is velünk tartott. A villamoson összetalálkoztunk két ismerős lánnyal a szomszéd gimnáziumból. Leszállás után nem sokat törődtünk azzal, merre kódorgunk, keringtünk jobbra-balra, Kertész Laci közben állandóan a lányokkal szórakozott. A mászkálás végén kilyukadtunk az Ördög-sziklához. Leraktuk a holmikat. Konok épp előszedte a kártyát, amikor Laci megint hülyéskedni kezdett a lányokkal. Nem adta oda a pokrócukat, amit ő hozott fel, csak lengette előttük és visszarántotta, ha el akarták kapni. Hátrált, hátrált, egészen elfelejtve, hol van. Egy lépésnél, épp rántotta vissza a pokrócot, elvesztette egyensúlyát. Aztán úgy éreztem magamat, mint a cirkuszban, ha valami hihetetlen mutatványt látok. Nem akartam megérteni, hogy igaz. Laci hangtalanul hanyatt esett a mélybe. Csak néztem. Aztán valaki felordított, hogy „Laci!", és odarohantunk a meredek széléhez. Nem Laci feküdt lent, csak egy megnyomorított idegen test. Egész törzse megcsavarodott, arccal feküdt a földön, karja valamiképp eltűnt a mellkasa alatt, csípőjétől kezdve oldalasan nyúlt el, maga alá préselve összehúzott fél lábát, míg a másik egész szépen kinyújtózott, mintha nem is tartozott volna ugyanahhoz az emberhez. Azt hittem, meghalt, nem tudtam, mit csináljak, hogy hozzuk fel onnan azt a furcsa és félelmetes valamit. Álltunk és néztünk lefelé. Az egyik lány végre idegesen kiáltozva megkérdezte, merre rövidebb az út, hogy lejussunk a szikla aljába, valaki azt mondta, hogy mindkét irányban hosszú, és már rohanni is akartak valamerre, én meg csak álltam, és bámultam lefelé, és hirtelen Konokot láttam meg. Másodszor fogott el ugyanaz az érzés. Ez nem igaz! Lefelé kapaszkodott a sziklafalon. Mezítláb, rövid ujjú ingben, lapulva a kőhöz, mint a csiga, szinte csak körömmel kapaszkodva, lassan-lassan rakta lábfejét egyre lejjebb, egyik apró kiugrásról a másikra. Nem mertem meg sem mukkanni, csak kalimpáltam a karommal a többieknek, hogy várjanak. Öt percnél valamivel hosszabb ideig tartott, amíg leért. Nem tudom, hogy volt képes lejutni és egyáltalán, hogy jutott eszébe. Azt még láttam, hogy odalép Lacihoz, aztán a többiekkel együtt rohanni kezdtem valamerre, valamilyen ösvényt keresni. Nyargaltunk ide-oda, félig ész nélkül, félig ösztönösen, végül már én is kapkodtam levegő után, mire leértünk. Laci karját és ballábát több helyen felszakították a nyílt törések, nagyon vérzett. Konok már letépte az inget Laciról, hanyatt fordította, és kezdte elkötni a felső kar és a combtő ereit. Valami szorító kellett a kötéshez, kavicsot kerestünk volna, de csak egészen aprókra akadtunk, akkor futás a bokrokhoz ágat törni, meg vissza. A vérzés lassan elállt.

Hordágyat csináltunk Lacinak, s ahogy csak lehetett, siettünk. Nem tudom, mennyi ideig tartott, amíg leértünk, de most több, mint háromnegyed óráig mentünk, amíg eljutottunk oda, ahonnan lezuhant. A villamos végállomásánál Lacit azonnal felvette egy autó. Az orvos azt mondta, hogy ha nem kötik el időben a karját, elvérzett volna.

Aztán már alig emlékszem valamire. Másnap nagy parádé volt Laci miatt, de hamar vége szakadt, jött a ballagás, az érettségi. Konokot, aztán a banketten már alig láttam. Hamar elment valahová másokkal. Pedig szerettem volna megmondani neki, hogy ne haragudjon, de valahogy ez elmaradt, nem volt hozzá képem, és féltem, hogy azt találja mondani, „Ne haragudj, tévedtem".

És ez a három év elment minden mással, mennyi mindennel, Róma, Duisburg, Klári... Nem jutottam hozzá, hogy a többiekkel törődjem. Órá néha gondoltam egy-egy pillanatig, de csak úgy... Közömbösen. A táviraton kívül semmi hír. Ahhoz képest, hogy három évig alig jutott eszembe, talán különös volt ez a nagy öröm a találkozáskor, magam sem értettem egészen magamat, mint ahogy sokszor előfordult velem, amíg barátok voltunk. Beszélgettünk, ittunk egy korsóval a büfében, aztán elmentünk úszni. A medence előtt lemaradtam tőle pár lépéssel, megigazítottam a fecskémet. Konok fejest ugrott, de hallottam, ahogy a hasa is csattant a vízen. Két srác állt a medence korlátjánál, egy szőke és egy másik.

— Láttad? — kérdezte a szőke, Konok után intve a fejével.

— Nyomorék nyári mikulás! — mondta a másik, és ahogy elröhögte magát, kivillant a felső ínye. Mint a lovaké.

Lassan odaléptem hozzájuk és azt a lónevetésűt kétszer szájbavágtam.

Jakab Zoltán

Nagymarosi kiránduláson

voltak a KISZ vezetőképző részvevői

HANGVERSENYSOROZATOK

Az Országos Filharmónia ez évben három hangversenysorozatot indít egyetemi hallgatók részére.

A „Szólóestek" című sorozatban az Egyetemi Színpadon hat művész — Mező László gordonka, Gyarmati Vera hegedű, Bácher Mihály zongora, Kovács Dénes hegedű, Yono Kono (Japán) zongora, Antal Imre zongora — lép fel egy-egy esten önálló műsorral. Többek között Bach, Bartók, Brahms, Chopin, Kodály, Mozart és Schumann műveit mutatják be. A bérletek 34—46—58 Ft-os árban kaphatók.

A „Nyolc zenekar — nyolc hangverseny" c. bérlet estjein a lipcsei Gewandhaus zenekara, a MÁV Szimfónikusok, a Néphadsereg, a Belügyminisztérium és a KISZ Központi Művészegyüttes Szimfónikus Zenekara, a Bartók Béla és a Budapest Kamarazenekar Bach, Beethoven, Debussy, Franck, Kodály, Mendelssohn Muszorgszkij, Prokofjev, Stravinsky és mások műveiből játszik. A bérletek 44—56—68 Ft-ért válthatók.

A harmadik sorozat tíz hangversenyből áll. A nagyzenekari esteken a Magyar Állami Hangversenyzenekar, a kamaraesteken a Komlós, a Sepsey és a Weiner vonósnégyes, valamint Réti József, Sándor Judit, Török Erzsébet, Bende Zsolt, Tiszai Magda, Neményi Lili és mások lépnek fel. Műsoron Beethoven, Wagner, Csajkovszkij, Brahms, De Falla, Szervánszky, Weber, Kodály, Mahler, Debussy, Franck, Dvorák, Liszt, Schumann, Schubert művei szerepelnek. Az utóbbi két sorozat koncertjeit a Zeneakadémián és az Egyetemi Színpadon rendezik.

Mindhárom bérlet kapható a kultúrosztályon. Az árat két részletben, az egyik felét a bérlet átvételekor, a másikat november 30-ig kell kifizetni.

NYÁR 1962

A lányok jobban dolgoztak, mint a fiúk

Balatonaligán a Martos Flóra építőtáborban voltam — kezdi „nyilatkozatát" Korda Györgyi — szőlőt kötöztünk. Ez elég kényes munka és mivel a gazdaság, ahol dolgoztunk, szaporító venyigéket exportál, eleinte lassan végeztük a munkát, de a második héten már belejöttünk. Ekkor bátrabban bántunk a gyenge vitorlákkal (ez a venyige csúcsa) és könyörtelenebbül téptük le a partizánokat (így a vadhajtásokat nevezik, nem tudni miért). Bár az időjárás nem volt kedvező, a gazdaság elégedett volt a végzett munkával. A közgazdászok elég jól dolgoztak, az értékelésnél több oklevelet, valamint a táborversenyben második helyezést értek el. A következő turnusban szintén jó eredményeket értek el az aligai lányok. A tanári „A" szakosok csoportja Matheisz Erzsi vezetésével első helyezést ért el. A tanári „B" szakosok hatodik helyen végeztek. Erzsi elmondta, hogy nekik már többféle munkájuk is volt. „Először mi is szőlőt kötöztünk, majd Füredre jártunk át paprikát gyomlálni. A csoport nagy lelkesedéssel dolgozott, mindannyian szerettünk volna jó helyezést elérni. Komoly vetélytársunk volt egy ELTÉ-s brigád. Talán egy-két eredményt is mondok: az átlag 14 láda barack volt (mert azt is szedtünk), mi pedig 20—25 ládát teljesítettünk. A paprikagyomlálásnál is kétszeresen teljesítettük a normát. Hozzájárult a jó eredményhez a jó csoportszellem, mindig segítettünk egymásnak.

Százhalombatta: Kilián György ifjúsági tábor. Mi többféle munkát végeztünk — mondta Izsó Ferenc másodéves külkeres hallgató. Első héten elég lanyhán ment a munka. Bár előírt teljesítmény nem volt, dolgozhattunk volna jobban is. Én a 20. brigádban voltam, brigádvezetőm Török Imre volt. Nálunk is a második hétre jött meg a munkakedv, de annyira, hogy a 19. helyről az első helyre küzdöttük fel magunkat. Itt meg is maradtunk, amit a vándorzászló is bizonyít. A tábor munkájával meg voltak elégedve.

Sajnos nem mondható ez el a zalkodi építőtáborról. Négy közgazdászbrigád volt itt és az általános vélemény az volt, hogy mi dolgoztunk a legrosszabbul — mondotta Náthon István. A teljesítmény hullámzó volt. Jellemző, hogy a becsületnorma írd és mondd egy köbméter volt. Egyetemátlagunk 0,78 köbmétert tett ki. Egyetlen brigádunk teljesített csak 1,19 köbmétert. Legjobb brigádunk valahol a 22. helyen végzett. Nem vettük komolyan a munkát.

A KISZ VB részéről Bessenyei Lajos szervezőtitkárt kérdeztem meg a táborokról. Részletes értékelés még nem volt, így csak azt tudom mondani, ami már most világosan látható. A lányok sokkal jobban dolgoztak, mint a fiúk. Vonatkozik ez különösen a zalkodi fiúkra. A lányok Aligán több első és második helyet, valamint értékes helyezéseket értek el. A fiúk pedig csak Százhalombattán értek el hasonló eredményt. A lányok nagyobb felelősséggel dolgoztak azért, hogy táboruk ne legyen veszteséges és munkájukat a gazdaság valóban segítségnek érezze. És végül, de nem utolsósorban: a jövő évi táborszervezésnél megpróbálunk fokozottabban eleget tenni a jelentkezők „igényeinek". Felmérjük majd a jelentkezők számát az egyes turnusokra, előbb mint tavaly, és ehhez mérten próbálunk helyet kérni számukra a táborokban. Reméljük, hogy ez is hozzájárul majd ahhoz, hogy jövőre jobb eredményeket érjenek el a közgazdász táborozók — mondotta a szervezőtitkár.

A táborok kulturális életéről néhány szót.

A délutáni programokkal a résztvevők általában elégedettek voltak. Kirándulások, filmvetítés, sportversenyek tarkították ezt a programot, és néhány előadás. Bár az utóbbiak nem mindenütt érték el az egyetemi színvonalat. Különösen „kiemelkedett" ezen a téren az Aligán az első turnusnak tartott „A kommunista erkölcs" c. előadás, amelyet a jelenlevő bölcsészek közül bármelyik sokkal jobban és színesebben tudott volna megtartani.

Érdekes színfoltja volt a százhalombattai tábornak a tábori futballbajnokság, Balatonaligán pedig a szellemi vetélkedő és a bridge-verseny.

Kéthly Katalin

DICSÉRET

Egyetemünk KISZ-végrehajtóbizottsága dicséretben részesíti a balatonaligai nyári önkéntes ifjúsági építőtáborban elért I. helyezéséért Matheisz Erzsébetet és brigádját (II. turnus), II. helyezéséért Izzing Máriát és brigádját, III. helyezéséért Görög Ágnest és brigádját (I. turnus).

A százhalombattai építőtáborban folyó brigádversenyben I. helyezéséért Török Imrét és brigádját.

ALIGAI NAPSÜTÉSBEN

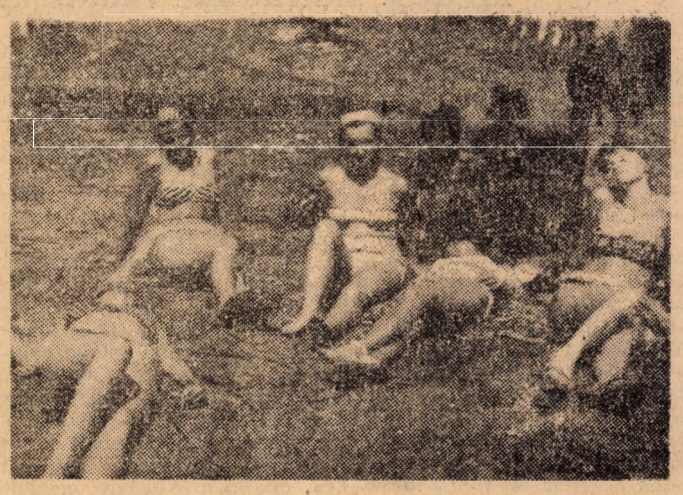

Munka után édes a pihenés

ZALKODI EPIZÓDOK

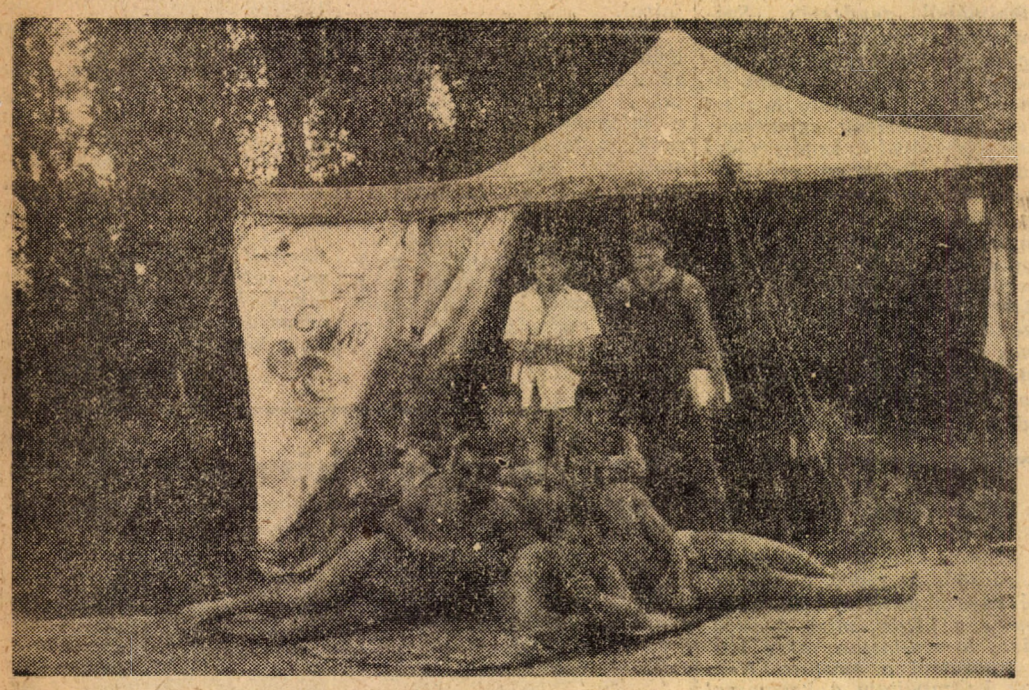

Csendélet

Július 15-én, vasárnap estére nagyjából valamennyien megérkeztünk. Ki az újdonság enyhe izgalmával, ki a megszokottság otthonos mozdulataival, de mindenki lázasan tevékenykedve forgolódik a táborban. Megkapjuk a felszerelést. Csere-bere, már ahogy ez ilyenkor lenni szokott. A környezet gyönyörű, a levegő üde és friss. Sokunknak bizony ez a legnagyobb újdonság. A közelben szemet gyönyörködtetően magasodik Tokaj. A szél borillatot kerget. Bár lehet, hogy ez csak felizgatott képzeletünk szüleménye.

Hozzánk legközelebb Zalkod község esik. Táborunk egy barátságos kis erdő tisztásának közepén helyezkedik el. Az erdőn túl messzenyúló sík terület, olyan hely, ahol a madár sem jár néhány birkán, tehénen, no és rajtunk kívül. Arra van ugyanis a sokat emlegetett „munkatér".

★

Este zászlófelvonás énekszóval. Pocsék hangú társaság gyűlt itt össze annyi szent. „Egy a jelszónk: a béke", még véletlenül sem éneklik ketten egyformán a dallamot, de annál lelkesebben.

Napiparancs, majd a táborparancsnok beszédet mond. Ez a következőképpen zajlik le. (Csak az érdekesebb részeket emelem ki.)

„Kedves elvtársak, fiatal barátaim!

Köszöntelek benneteket a zalkodi Kilián György önkéntes ifjúsági építőtábor sátorfalai között...

Mi is az a munka, amit el kell végeznetek? (Mozgolódás.) Ennek megértéséhez egy kis földrajzi körültekintésre van szükség. (A földrajz szónál borzadály a sorokban.) A terület, ahol vagyunk, sík, kis lejtésű vidék, ezért az itt felgyűlő csapadéknak csak egy része jut el fő vízvezetőjébe, a Tiszába és a Bodrogba. Emiatt a talajvízszint magas, a terület mocsaras, a föld sok helyen kilúgozott. Népgazdasági érdek e vidék — a Bodrogköz — levíztelenítése. Az elvtársak, amikor eljöttek ide, lényegében egy több kilométer hosszú levezetőcsatorna kiására vállalkoztak, melynek munkáit az előző csoportok már el is kezdték. A magyar állam, a társadalom az elvtársakra bízott egy fontos feladatot, melyben — remélhetően — mindenki becsülettel helytáll és dolgozik...

Elvtársak! Nehéz, mocsaras, vizenyős talajon fognak dolgozni. Ez a tábor nem üdülőhely, nem szanatórium, kemény munkában lesz részük... (Fogvacogás.) A munkaidő határás... (Hörgés.)

Azoknak, akik a napiparancsban nem hallották volna: ébresztő reggel fél hatkor, kivonulás a munkatérre: fél hétkor... (Akik nem hallották, most ájulnak el.)

Tábor, vigyázz! Hátra arc, oszolj a vacsorához! (Az ájultak feltámadnak, megjavítják a százméteres síkfutás jelenlegi világcsúcsát és nem felejtik el, hogy a „repeta" egy nagyon kedves latin szó, csak ügyesen kell élni vele.

★

Az első napokban nem valami jól ment a munka. A legtöbben csak ismerkedtünk a fogásokkal, a tenyerünkön nőtt vízhólyagokkal, a szerszámokkal, a felszereléssel. Én például 45-ös csizmámmal még az utolsó nap sem voltam kibékülve. Ismerkedtünk a munkavezetőkkel is, akik a sokat emlegetett „műszerrel" járkáltak közöttünk. A műszer nem volt más, mint egy lécekből összeerősített háromszög és az egyik csúcsába szegelt, zsinóron függő nehezék. Ezt állítottuk a csatorna oldalához, megnézni, hogy jó-e már a „rézsű", vagyis felvették-e a kívánt szöget a csatorna falai.

A harmadik nap estéjén nem éppen elsőrendű munkánk miatt megkaptuk a dörgedelmet. A parancsnok kiszámította, hogy az állam csak étkeztetésünkre több pénzt fordított, mint amennyit mi ez alatt a három nap alatt munkánkkal — elméletileg — megkerestünk.

— Elvtársak! Hát meg akarják enni a szocializmust?! — fejezte be a parancsnok beszédét.

Ez a kijelentése aztán szólás-mondással vált a táborban.

★

A táborban rengteg fajta szórakozásra volt lehetőség. Lehetett könyvet kölcsönözni, pingpongozni, aztán focizni és réti focizni, fejelni, röplabdázni és horgászni. Néha még hideg sört is lehetett kapni a kantinban. Nekem az fájt a legjobban, hogy a futballban mindjárt az első mérkőzés után kiesett a közgáz zalkodi kirendeltségének csapata, melynek jómagam is tagja voltam. Azt mondják a fiúk, hogy pechünk volt, mert rögtön a későbbi bajnokcsapattal kerültünk össze. Szerintem nem pechünk volt, hanem rosszul játszottunk. Legalább olyan rosszul, mint a Fradi...

★

A tábor felszereléséből a szakképzett orvos sem hiányzott. Akadt hozzávaló szakképzett beteg is, nem is egy. Egy részük rongyos hátú, leégett közvitéz, nagy részük azonban kitanult szimuláns. Általában irigyelt emberek, mert ők otthon maradhattak és még talán fürödni is tudtak. (A kútszivattyúval ugyanis sok baj volt.) Érdekes, hogy mégis, másnapra minden betegünk meggyógyult, s az elsők között rohant ki dolgozni. Később tudtuk meg, hogy a parancsnokság az otthonmaradottak kedvében akarván járni, adott egy kis konyha körüli munkát szegényeknek, hogy ne unatkozzanak. Krumplihámozás, mosogatás, sepregetés, ez-az... brrr...

Még felsorolva is gyógyító hatású.

★

Kétszer láttunk filmvetítést. (Már amennyit láttunk belőle.) A vetítőgép nem a legmodernebb fajták közül való volt. Hol a kép tűnt el, hol a hang. A legjobb az volt, amikor mind a kettő eltűnt, ugyanis ilyenkor nem kellett a fejünket törni, hogy mi is történik a vásznon.

Balogh Gyula
II. ipar

Az oldalt szerkesztette:

FAKLEN PÁL

Egy kiváló brigádvezető emlékiratai

Azt hiszem, legokosabb lesz, ha a bevett szokástól eltérően mindjárt az elején kezdem. Az első önkéntes lapát földdel, melyet Százhalombattán, e minden történelmi hagyománytól mentes dunántúli kisközségben fiatalos lendülettel, és egy lapáttal felszerelve megmozgattunk.

Gyönyörű nyári reggel volt, és a vezetésem alatt álló brigád keményen megragadva termelési eszközeit, munkához látott. Az első roham kb. 20 percig tartott, amikoris Hajek, a súlyemelő kidőlt a sorból, és elhaló hangon cigarettaszünetet rendelt el. Láttam a fiúk arcán, hogy már húsz perce erre várnak, és így habozás nélkül én is rágyújtottam.

Munkaidő hátralevő részét izomlazítással egybekötött barkóba játékkal töltöttük ki.

Az elkövetkező két nap nem hozott lényeges változást a munkatempóban, s éppen ezért érthető csodálkozással vettük tudomásul, hogy az első kiértékelésnél az utolsó helyet osztották ki nekünk a munkaversenyben.

A kiértékelés után azonnal brigádgyűlést tartottam, ahol néhány keresetlen szóval felhívtam a fiúk figyelmét, az elkövetkező nagy feladatokra, melyek közül a leglényegesebb a tábori labdarúgó-bajnokság megnyerése, a környező gyümölcslelő helyek feltérképezése, és a sátoron belüli snapszerbajnokság megszervezése. Valaki felvette még, hogy a munkaidő esetleges jobb kihasználásával a munkaversenyt is meg lehetne nyerni. Ez látszott a legkönnyebb problémának és így egyhangúlag megszavaztuk a focibajnokság mellé a munkaverseny megnyerését is.

Másnap új munkahelyet kaptunk, ahol az elvégzendő feladatot a vezetőség egy útmenti árok gyeptelenítésében jelölte meg. A munka megkezdése előtt egy idős útkaparó bácsi, akit szakmai tanácsadónak adtak mellénk, néhány szóban vázolta, az útmenti árkok gyeptelenítésének népgazdasági jelentőségét, majd kikeresve az első árnyékos helyet, jóízű szunyókálásba kezdett. Mi pedig hozzáláttunk és több mint két órán keresztül spártai szigorral gyeptelenítettünk. Ekkor történt az, hogy az öreg felébredt, ami önmagában véve még nem lett volna komoly baj, de látva szédületes munkatempónkat, habozás nélkül destruálni kezdett: „De fiúk, hát mán mér töritek magatokat? A gyeptelenítés a legrosszabbul megfizetett munka hazánkban, 12 fillért adnak négyzetméteréért: „Én is a háztájiból élek!" Ez előtt az érv előtt meg kellett hajolnunk és habozás nélkül elhatároztuk, hogy inkább összedobjuk azt a pénzt, amit teljes intenzitással naponta keresni tudnánk.

A nap hátralevő részében az arra elhaladó autóknak integettünk.

Már csak három nap volt hátra a tábori életből, amikor a lelkiismeretfurdalás tüneteit véltem felfedezni magamon. Bár a tábori labdarúgóbajnokságot, s a velejáró ingyen sörözést fölényesen megnyertük, a környező gyümölcsösöket is eredményesen látogattuk, mégis éreztem, hogy összteljesítményünk mégsem maximális. Három napig törtem a fejemet, de a megoldásra csak a vonaton, hazautazás közben jöttem rá: Hát a munkaverseny! Azt elfelejtettük megnyerni. De hamar megnyugtattam magamat, hisz annyira sűrített programunk és annyi egyéb tennivalónk akadt a két hét alatt, hogy minden apróságra nem terjedhetett ki a figyelmünk!

— Puskás —

Építőtáborban

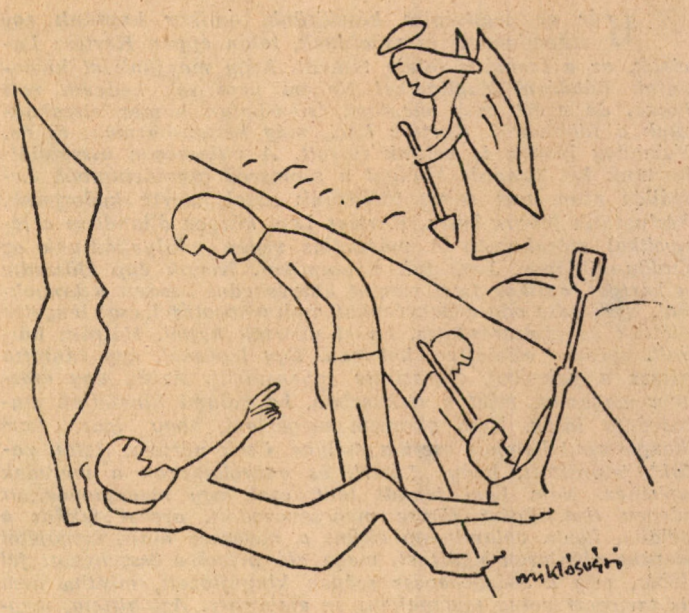

— Mondd, miért nem dolgozol?
— Dolgozik helyettem az őrangyalom.

Akarnak-e szakemberré válni – vagy csak diplomát szeretnének?

Szeptember 15-én állítólag véget ér az utóvizsgaidőszak. De mintha valami eltérés lenne az elmélet és gyakorlat között: 20-a körül egyes tanszékek körül még mindig népes csoportok álldogálnak a megszokott sötét öltözékben, idegesen. Talán levelezők, estiek? Ezt már életkoruk is cáfolni látszik, és valóban: miután végigkérdeztünk néhány csoportot, már tudjuk, hogy délelőtti hallgatókról van szó, és legtöbben tavaly másodévet végzett (illetve még nem végzett) iparosok.

Hogyan lehetséges ez? — Úgy, hogy a szóban forgó évfolyamra járó 76 hallgató közül 20 ember félévét még mindig nem lehetett lezárni — válaszolja kérdésünkre *Bojkó Béláné* —, sőt egyesek két vizsgával is adósak még. A helyzet azért is nagyon kedvezőtlen, mert a 20 ember közül 12-en már másodszor próbálkoznak az utóvizsgával is. — A nyilvántartólapokat nézegeti. — Így például — folytatja — *Borók Róza, Gyulai Márta, Csábi Erzsébet* egyaránt nem tartották fontosnak, hogy legalább szeptemberben tűrhetően felkészüljenek soron következő vizsgájukra. Sőt, van olyan hallgató is, például *Vásárhelyi István*, akinek az elmúlt félévre eddig három utóvizsgát sikerült „beszereznie".

Összesen hány utóvizsga volt eddig az év folyamán?

— Hatvanhat. Azonkívül nyolcan nem jelentek meg, tízen halasztottak, ezzel, sajnos, nagyon is megszerezték a „kari bajnokságot". Nézze csak az év végi arányokat!

	létszám	uv.
I. évf.	125	44
II. „	76	66
III. „	64	38

Hozzá kell tennünk, hogy az utóvizsgák kifejezetten egyes tárgyakra koncentrálódnak. *Különösen matematikából és statisztikából áll az évfolyam rosszul:* a 66 utóvizsgából 28 esik a matematikára és 20 a statisztikára. Ezek mellett eltörpül a 6 gazdaságtörténet, 5 politikai gazdaságtan, 5 nyelvi stb. utóvizsga száma. *Éppen ebben látom a fő problémát* — hangsúlyozza Bojkó elvtársnő. *Az említett két tárgyat ugyanis rendszeres évközi tanulás nélkül lehetetlen elsajátítani.* Ha tehát itt mutatkoznak a fő hiányosságok, akkor az mindennél jobban bizonyítja, hogy ezen a téren súlyos — és tegyük hozzá, lelkiismeretlen — mulasztások történnek. Úgy látszik, az illető csoportokban ennek a követelménynek nem lehet érvényt szerezni.

Vajon miért nem? *Cziráki István* negyedéves iparszakos hallgató, a KISZ-vb tagja szerint ennek több oka is van.

Nem arról van szó, hogy a hallgatók képességei gyengébbek lennének a megszokottnál. De alapvető — s nemcsak jelenleg, hanem elsőéves koruk óta — (hiszen az évfolyan mindig hátul kullogott tanulmányi eredmény szempontjából ha nem is ennyire) — a KISZ nem kielégítő munkája, az, hogy az ifjúsági szervezet nem tudott megfelelő, a tanulást értékelő közhangulatot kialakítani —, még vizsgaidőszakban sem. Vonatkozik ez mind a vb-re, mind az évfolyam kari vezetőségre. Szomorú, hogy mindez a kari vezetőség szubjektív jóindulata és kétségtelenül sok munkája ellenére van így. A legújabb határozat szerint a most soron következő félévben a gyengén tanulók mellé — támogatásukra — KISZ-megbizatásként jó eredményű hallgatókat állít a vezetőség. Reméljük, hogy ez a megoldás jobb eredményeket hoz. Persze, a hatás mindaddig csak korlátozott lehet, amíg a csoportban maradnak, vagy nem változnak meg az olyan elemek, akikre — hogy úgy mondjuk — „nem lehet hatni".' (Legalábbis eddigi tapasztalatok szerint.)

Cziráki elvtárs ebben látja *a jelenlegi rossz eredmények* másik fő okát. Ezek a hallgatók érettségi után általában 1—2 évet dolgoztak. Magatartásukra a teljes „tanulmányi nihilizmus", felelőtlenség, az egyetemi élethez nélkülözhetetlen fegyelem hiánya jellemző. Többen abból a célból, hogy életmódjukat „szabadabbá" tehessék, a kollégiumot is otthagyták. Hatásuk tovább gyűrűzik az évfolyamon, hiszen ezek a hallgatók *„felnőttségükkel"* sokaknak *„imponálnak"*, s így valóságos kört alakítottak maguk körül. Ilyen szerepet játszik például *Szolnoki László, Morvai János, Tóth István, Bognár József. Mundik Béla* is közel áll hozzájuk — az ő esetében súlyosbító körülmény, hogy édesapja párttitkár. Lényegében velük tart *Bárczi Jenő* is — holott értelmi képességei éppen ellenkező szerepre tennék alkalmassá.

A lányokkal is vannak problémák — teszi hozzá Cziráky elvtárs. Sokan — például *Krasznai Judit, Borók Róza, Kemény Katalin* — saját bevallásuk szerint — év közben, de vizsgaidőszakban is, „semmit sem csinálnak". S ez bizony a szó szoros értelmében így van — legalábbis tanulmányi vonalon.

Ugyanakkor azonban — bár alárendelt jelentőséggel — a hallgatókon kívülálló okok is közrejátszottak a rossz eredmények kialakításában. A matematikaoktatás megoldatlansága (gyakorlatok hiánya stb.) kétségkívül szerepet játszott. De természetesen fokozott és folyamatos munkával, a tanszék konzultációinak igénybevételével ezeket a nehézségeket is át lehetett volna hidalni.

A szomorú eredmények azért is meglepőek, mivel — a kari KISZ-vezetőség tagjainak egybehangzó állítása szerint — *az évfolyam hallgatói a társadalmi és politikai munkából odaadóan kiveszik részüket.* (!?) Talán a KISZ feladatának meg nem értéséről is szó van?

Akárhogyan is nézzük a kérdést — a jelenlegi helyzet tarthatatlan és megengedhetetlen, hiszen a jövő vezető ipari kádereiről van szó. Amennyiben tehát a kari KISZ-vezetőség erőfeszítései nem járnak eredménnyel, szükségesnek tartjuk a hanyag és destruktív hallgatók szigorú, fegyelmi úton történő felelősségrevonását is!

Becsky György

Napszakok júliusban

Dél: Fehér árnyék forrósodik az arcokon,
felpattog az aszfalt, a kő,
s bugyborékol a cserepen
szivárványszínű hő.

Éjfél: Úttest vizében lámpa hűsöl,
szuszog, simul sok emelet,
piros padokra csönd telepszik,
s elálmosítja a meleg.

J. Z.

A politikai olvasómozgalom új formája üzemi, középiskolai munka

A KISZ munkatervéből

Egyetemi KISZ-szervezetünk elé a tavalyinál jelentősen nagyobb taglétszám megnövekedett feladatokat állít. Ebben az évben a múlt év eredményeire alapozva tovább akarjuk növelni a KISZ-munka színvonalát, színesebbé, sokrétűbbé akarjuk tenni. Ebben a szellemben született meg a KISZ VB munkaterve, mely megszabja a KISZ-munka fő irányait, elveit, és ugyanakkor a tavalyinál nagyobb lehetőséget ad az alapszervezetek önálló kezdeményezésének, a KISZ-munka változatosabb formáinak.

Néhány lényeges gondolatot érdekes új mozzanatot szeretnénk most kiragadni a VB tervéből, melyek jellemzik egyúttal ez évi munkánkat is.

Az egyetemi KISZ-szervezet tevékenységének legfőbb célját a kommunista szakemberképzés elősegítésében jelöli meg a munkaterv. Ezt kell elősegítenie a KISZ-munka különböző területeinek.

Politikai nevelőmunkánk középpontjába pártunk VIII. kongresszusa anyagának feldolgozását, a kongresszus határozatainak és az ezzel kapcsolatos KISZ-dokumentumokban megjelölt feladatok végrehajtását állítjuk. A politikai nevelőmunka feladatai megkövetelik, hogy az egyéni agitáció fokozása mellett változatosabbá tegyük a szervezett politikai agitáció formáit, növeljük az ifjú agitátorok felkészültségét.

Az ifjú agitátor igen fontos szerepet tölt be a csoportok politikai nevelőmunkájában. Szerveznie és irányítania kell a politikai köröket, gondoskodni a politikai körvezetők felkészültségéről, figyelemmel kell kísérnie a csoport tagjainak politikai fejlődését és a legaktívabb, legfejlettebb fiatalokra támaszkodva foglalkoznia kell a fejletlenebb, kevésbé aktív emberekkel. Ez megköveteli, hogy az ifjú agitátorok rátermett emberek legyenek, megfelelő tudással, felkészültséggel rendelkezzenek, a csoportban nevük, tekintélyük legyen.

Ebben az évben általánossá kell tenni a tematikus taggyűléseket, csoportértekezleteket. Ezeken a taggyűléseken vitassuk meg az alapszervezetet vagy a csoportot leginkább érdeklő ideológiai vagy politikai kérdést. Ezek a viták növelni fogják majd taggyűléseink színvonalát, másrészt hozzájárulnak a vitás kérdések tisztázásához.

A politikai nevelőmunkának nem új, de kellőképpen ki nem használt területe a politikai olvasómozgalom. Ebben a tanévben ezt továbbfejlesztjük az ideológiai tanszékek segítségével tematikai csoportosításban indíthatjuk meg és így lehetőség lesz egy-egy téma közös feldolgozására, megvitatására.

Figyelemre méltó pontja a munkatervnek az, hogy a KISZ a korábbinál jóval nagyobb számban szándékszik fiatalokat küldeni üzemi, középiskolai politikai munkára, és vidéki népművelési munkára. Ezeknek a munkáknak a hasznossága az elmúlt évek alatt bebizonyosodott. Az ebben részt vevő fiatalok értékes tapasztalatokat szereztek, közelebb kerültek a gyakorlati élethez, jövendő munkájuk területéhez.

A tanulmányi eredmények emelkedése és a tanulmányi fegyelem javulása lehetővé tette, hogy a KISZ tanulmányi munkájának súlyponti kérdésévé a tananyagon túli szakmai ismeretek megszerzését és elmélyítését, a gyakorlati munkával való kapcsolat erősítését tegyük. Nem kell külön hangsúlyozni, hogy ez mennyire fontos része a kommunista szakemberek nevelésének.

BEMUTATJUK az első évet

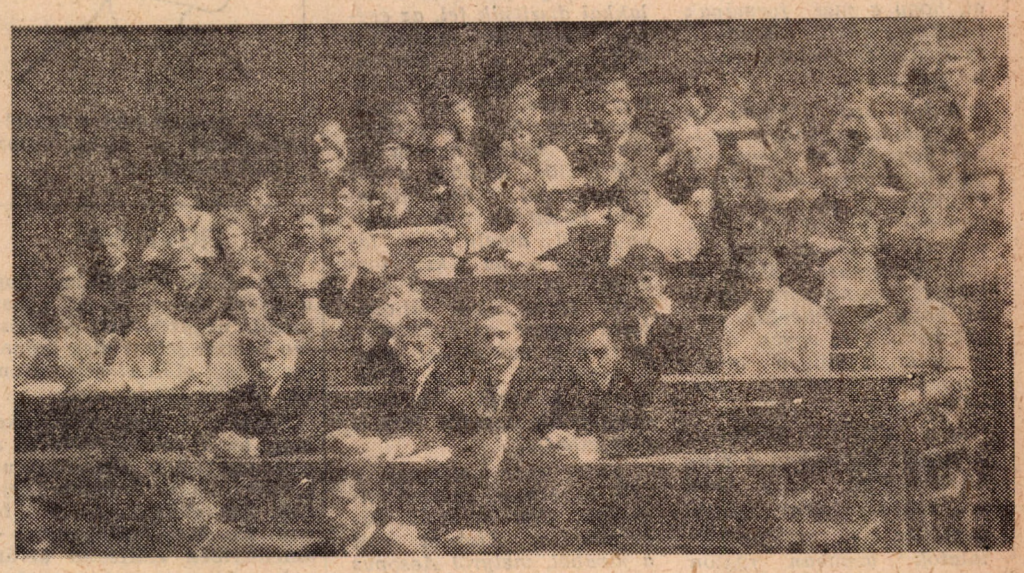

A II-es előadóban fogadták az általános kar elsőéves hallgatóit

Felsősöknek elsőévesekről

Minden évben kedves új színfolt egyetemünkön az elsőévesek bemutatkozása. Idén az első évre 1100 jelentkező közül 538 hallgatót vettek fel, ebből 115 már 1961-ben előfelvételt nyert és az előkészítő tanfolyam után idén lett egyetemünk hallgatója. A felvételi bizottságok megállapítása szerint, az idei felvételizők nagyobb felkészültséget mutattak, mint elődeik.

Üdvözöljük elsőéveseinket

Legtöbben közületek bizonyára most találkoznak első alkalommal kéthetenként megjelenő egyetemi lapunkkal, a „Közgazdász"-szal. A tanév első száma tehát bemutatkozás. Kicsit több időbe telik majd, amíg a bemutatkozástól a megismeréséig eljuttok. Szeretnénk, ha számotokra ez az ismerkedés, mely egyetemi pályafutásotokat végigkíséri, hasznos és kellemes lenne. Fogadjátok hát a lap kezdeményezéseit, tanító-nevelő törekvéseit érdeklődéssel, annál is inkább, mivel a lapot nem csupán olvassátok, hanem ti is írjátok azt. Rajtatok és természetesen valamennyi évfolyam hallgatóin múlik, mennyire lesz színes, érdekes, tartalmas; mennyire töltheti be igazi feladatát. Érezzétek magatokénak a lapot, azáltal is, hogy kapcsolatot tartatok fenn a szerkesztőséggel. Problémáitokkal, ötleteitekkel keressétek fel minél gyakrabban.

Azokat pedig, akik szeretnek foglalkozni az írással, vagy lappangó ambícióik vannak az újságírás iránt, kérjük, keressék fel személyesen szerkesztőségünket, hogy állandó munkatársként kapcsolódhassanak a „Közgazdász" munkájához. A lapban megjelenő fényképek és egyetemi témájú karikatúrák készítői szintén a hallgatók táborából kerülnek ki. Segítségetekre ezen a téren is számítunk.

Szeretnénk végül, ha minél többen fizetnétek elő lapunkra, és minél többen olvasnátok rendszeresen.

Egyetemi tanulmányaitok elvégzéséhez sok sikert, jó munkát kívánunk.

Szerkesztőség

Az évnyitó után

Látszólag szürke hétfő reggel, de nekünk, elsőéveseknek pirosbetűs ünnepnap. Az évnyitó zűrzavara után kissé félve bár, de kiváncsian várjuk az első napok eseményeit. Arcunk izgatott, ellentétben a felsőévesekkel, akiken a megszokottság biztonsága, talán unalma (?) látszik.

— Ki, merről, hogyan? — kérdezzük egymást, s alig marad fehér folt a térképen.

Van aki most érettségizett, s ki már néhány felvételin átizzadta magát.

— Tudjátok, csak annak örülök — kezdi Ági —, hogy tavaly a rossz matematika felvételim miatt utasítottak el, s az idén megkérdezték tőlem, nem akarok-e terv-matematika szakos lenni! De én hős voltam, s ellenállva a matematika csábításának, döntöttem az általános szak mellett.

— Te milyen érzéssel indultál haza a felvételi után? — kérdezzük a csoport eddig legcsendesebb tagját.

— Azt hittem ne fognak felvenni. Úgy éreztem, hogy egyetlen értelmes mondatot sem mondtam. De úgy látszik tévedtem. Felvettek, s mégiscsak tanítani fogok! Szerintem a pedagógusi hivatás a legszebb a világon...

— No, azért ezt nem merném ilyen határozottan állítani — vágja el András az indulni készülő szó-lavinát. — Gondold csak el, hogy ilyen magunkfajta áldott jó gyerekeket kell majd a földrajz és a polgazd, csodálatos rejtelmeibe beavatnod. Részemről inkább az idegenforgalom marad.

S a vita folytatódik, átsegítve minket az első napok zűrzavarán. S jóleső érzés, beszélgetni immár az egyetem falain belül: mégiscsak egyetemisták vagyunk!

Szűcs Enikő

BERKÓ MAGDOLNA

tanári „A" szakos hallgató. Szolnokon érettségizett a közgazdasági technikumban. Kitűnő eredménnyel végzett. KISZ-megbízólevéllel jött egyetemünkre.

— Őszintén szólva előbb újságírónak akartam jelentkezni. Véletlenül az igazgató tudomást szerzett szándékomról és még mielőtt dönthettem volna, felvilágosított, hogy bár az újságírói pálya nem rossz ugyan, mégis jobb, ha van egy diploma a zsebemben, újságíró egyetem után is lehetek. Így jelentkeztem a Közgazdaságtudományi Egyetemre S nem véletlenül a tanári szakra. A pedagóguspálya már régóta tetszik nekem, a politikai gazdaságtan pedig végig kedvenc tantárgyam volt a középiskolában. E kettőt mind megtaláltam a tanári „A" szakon, ezért a szakok közül ezt választottam. Most hogy sikerült bejutnom, el is állok eredeti szándékomtól. Pedagógus akarok lenni. Elárulom, hogy az újságírói pályára elsősorban az vonzott, hogy külső munkatársként már az iskola ideje alatt kapcsolatba kerültem a Szolnok Megyei újsággal. Érettségi után alkalmaztak volna, havi 900 forintot kaptam volna, aztán pedig rendes fizetést. Én a továbbtanulás mellett döntöttem. A tanári pályát választottam, mert valamennyi közül a legjobban ez tetszik. Döntésem a KISZ-szervezet is helyeselte. Ennek pedig azzal adott kifejezést, hogy megbízólevéllel indított útnak az egyetemre.

Horváth József

Akit nem vettek fel

K. J. szerény, halk szavú lány. Már másodszor felvételizett egyetemünkön, ismét elutasították.

— 1961-ben érettségiztem, közepes erdeménnyel — kezdi a beszélgetést — először a belkereskedelmi szakra jelentkeztem, nem vettek fel. A Beruházási Bankba helyezkedtem el anyagkönyvelőként és itt érlelődött meg bennem az elhatározás, hogy pénzügyi vonalon fogok dolgozni, s megkísérlem a második felvételit, most már pénzügy szakra. Jártam az egyetem előkészítő tanfolyamára is, érzésem szerint alaposan készültem fel a felvételi vizsgákra. Szabad időm legnagyobb részét szintén tanulásra fordítottam. Ezek után reméltem, hogy felvesznek, de kérelmem elutasították azzal az indoklással, hogy vizsgám eredménye viszonylag gyenge. Fellebbeztem, de az egyetem az előbb elmondottak alapján elutasította a fellebbezésemet. Így sajnos ez évben sem lehettem egyetemi hallgató.

— További terveim? Jövőre természetesen újra ott leszek a felvételin, addig is nyelvtanulással foglalkozom, igyekszem magam a lehetőségek szerint továbbképezni.

A beszélgetés alapján fokozatosan kialakult bennem az az érzés, hogy számára az egyetem főleg a biztosabb, jobb állást jelenti, nem párosul ez a vágy kellő hivatástudattal, de kellő felkészültséggel sem. Nem csodálkozom azon, hogy még nem hallgatója egyetemünknek, de remélem, hogy jövőre alapos tudással, biztos felkészültséggel áll a felvételi bizottság elé, s akkor semmi akadálya sem lesz annak, hogy mint egyetemi hallgatót lássuk viszont.

Viszontlátásra Jutka! Elsősorban komoly, szorgalmas tanulást, és utána sikeres felvételi vizsgát kívánunk!

Antal László

GÓLYABÁL

Az idei gólyabál szeptember 29-én este kilenctől hajnali öt óráig tart.

Zene: Zsoldos Imre és tánczenekara

A klubban: jazz

Az étteremben: Népi zenekar

Elsőévesek figyelem! Éjfélkor gólyaavatás a nagyelőadóban!

Mindenkinek kellemes szórakozást kívánunk!

Áruismeret és a levesestál

Az élet a legnagyobb tanítómester a maga apró, jelentéktelennek tűnő mozzanataival, intelemnek, oktatásnak szánt eseményeivel. Még a múlt hónapban láttam egy moziban a forma esztétikájáról szóló rendkívül érdekes kisfilmet. Ebben hangzott el, hogy a mai formának tükröznie kell századunk szorgalmas, lüktető, rohanó jellegét...

A film azon a héten jutott ismét eszembe, amikor megkezdtem egyetemi pályafutásomat és először ebédeltem a menzán. Aznap volt az első áruismereti óránk is. Legnagyobb meglepetésemre fizikát és kémiát fogunk újra tanulni, hogy megismerjük, miből vannak az egyes áruk és ezeknek milyen tulajdonságaik vannak. Első pillanatban megdöbbentem a fizika szó hallatán. Érettségi óta abban a tévhitben éltem, hogy nem kell többé fizikát tanulnom. Az első napi tapasztalatok azonban rögtön meggyőztek, mennyire szükségünk van rá. A fizika és a kémia mindenütt ott van.

Szépen álltunk sorba ebédért, majd a pulthoz érve én is elvettem egy adag gombalevest. Isten nyugosztalja szegényt! Ugyanis nem tudtam, hogyan kell megfogni a levesestálat és az kicsúszva kezemből, nemes tartalmával együtt leesett. Riadtan állapítottam meg: öregszem. Vagy talán agydaganatom van és olyan gócon fekszik, mely összefüggésben van a fogással? Még mielőtt az öngyilkosság gondolatával kezdtem volna foglalkozni, szerencsére eszembe jutott a film. A forma tükrözze...

Valóban, értem már. Ez huszadik századbeli tál volt. Mozgalmas, nagyon is mozgalmas. Mert ugyebár egy síma, egyszerű, kerek kis tál, az sablonos, sematikus, semmitmondó lenne. De ha kétoldalán belapítjuk és elipszis meg parabola vonalakkal díszítjük fel, az egészen más. És mennyivel kifejezőbb a formája; mennyivel kézzelfoghatóbban tükrözi benső énjét, mondanivalóját, ha a pereme nem kifelé, hanem befelé hajlik. És hogy teljes biztonsággal használhassuk, készítsük olyan műanyagból amely hőre lágyul. Így — ha a kéz formáját át nem veszi — a forró leves igen változatossá teheti az étkezést, mert nem marad két egyforma alakú edény. Mindenki a saját ízlésének megfelelő absztrakt formát választhatja.

Azóta már eltűntek a rugékony, sesznű micsodák. Egy hétig élt. Béke poraira. Kísérlet volt a javából, melyről Aesopus meséje jut eszembe. A kísérletező hajlamú sas meg akarta tanítani a teknősbékát a repülés tudományára. Felvitte a magasba és ott elengedte. A kísérlet nem sikerült.

Engem, mint eljövendő közgazdászt, boldog érzés tölt el, hogy ily módon tökéletesen meggyőződtem a kémia és a fizika tanulásának hasznosságáról. Nem is várom meg, míg befejezem az egyetemet és kézhez kapom diplomámat. Szeretnék minél előbb kollokválni áruismeretből, utána pedig jelentkezem a Műanyagkészítő Üzemben gyártásvezetőnek vagy esetleg vendéglátóipari szakembernek. Vagy sikerül, vagy nem.

Trom András

Micike felháborodik

Ki lopta el bérleti igazolványomat a 10-es szoba előtti asztalról?

FIGYELEM!

Értesítjük olvasóinkat, hogy a nyári szünet miatt a harmadik negyedévben mindösszesze kétszer jelent meg lapunk, így a régi előfizetések november végéig érvényesek.

Kérjük lapterjesztőinket, hogy az új előfizetőktől és az elsőévesektől a hátralevő negyedévre 1,80 forintot kérjenek. Évi előfizetési díj 6 forint. Levelező hallgatóink — amennyiben előfizetni kívánnak a lapra — pénzesutalványon küldjék be az összeget. Címünk: Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem „Közgazdász" Szerkesztőség, Bp. Dimitrov tér 8. Személyesen a III. emelet 382-es szobában, telefonon a 186—850/136 mellékállomáson kereshetnek meg bennünket. Szerkesztőség

Sport

Sporttájékoztató az elsősöknek

Röviden tájékoztatjuk egyetemünk elsőéves hallgatóit arról, hogy az egyetemi sportklub milyen szakosztályokban, mely osztályokban biztosít számukra is sportolási, versenyzési lehetőséget.

Kosárlabda, férfi NB II, NB II tartalék.

Női kosárlabda Budapest I. osztály, Budapest I. osztály tartalék.

Labdarúgás Budapest II. osztály.

Röplabda férfi Bp. I. osztály, kerület I. osztály. Női kerületi I. osztály.

Sakk kerületi I. osztály.

Asztalitenisz férfi Bp. I. osztály. Női alapfokú bajnokság.

Cselgáncs, az egyetemek, főiskolák közös szakosztálya másfél éve működik.

A természetjáró szakosztály most van alakulóban.

Felhívjuk elsőéveseink figyelmét, hogy ha az egyetem sportéletével vagy saját sportolásukkal kapcsolatban bármilyen problémájuk lenne, bizalommal keressék fel vagy a testnevelési tanszéket (III. emelet 385.) vagy a Sport Club irodáját. (I. 124.)

ASZTALILENISZ

TIPOGRÁFIA—KÖZGAZDASÁGTUD. SC 12:6

Az NB II-ből kiesett Tipográfia ellen játszotta csapatunk elsőosztálybeli mérkőzését. Figyelembe vesszük azt, hogy a csapat tagjai a korai idénykezdés miatt nem tudtak kellően felkészülni, az eredményt reálisnak mondhatjuk. Győzelmeinket Horváth 3, Sörés, Pesthy és a Horváth—Klapka-pár szerezte.

LABDARÚGÁS

FÉMTÖMEGCIKK—KÖZGAZDASÁGI EGY. 4:3 (3:2)

A mérkőzésre ugyancsak jellemző volt a mieink kellő felkészülését nélkülöző játék. Ennek ellenére megnyerhettük volna a találkozót, ha a hosszabb ideje húzódó kapusproblémánkat legalább részben sikerült volna megoldani.

SAKK

Csapatunk szeptember 30-án kezdi az idényt nagyjából változatlan erőkkel. Angelusz Róbert, Misányi Sándor és Gerber Miklós távozott, ezzel szemben jelenleg átigazolás alatt áll a Budapesti Petőfiből Pusztaházi István egyetemünk könyvtárának dolgozója. Ezenkívül még több elsőéves hallgatónk igazolása és átigazolása van folyamatban. A csapatnál még hír az, hogy az intéző szerepét Lencse Károlytól Tóth Tibor veszi át.

KOSÁRLABDA

SZÉKESFEHÉRVÁR—KÖZGAZD. EGY. 78:54 (35:30)

Újra a régi: az első félidőben egyenrangúak voltunk, a második félidőt a szokásos éveleji nem kielégítő felkészülés miatt nem bírta a csapat.

— M —

Könyvespolc

HENRI ALLEG:

Hadifoglyok

Henri Alleg nevét jól ismerik a magyar olvasók. Az egész világon nagy érdeklődést keltett fogságban írt könyve, a „Vallatás" 1958-ban jelent meg magyarul —, melyben elfogatásáról, megkínzatásáról, szenvedéseiről számolt be.

A hős algériai szabadságharcos új könyve börtönélményeiről szól 1957 augusztusától 1960 júniusáig. Lényegében naplószerűen ismerteti olvasóival a börtönviszonyokat, a börtönélet eseményeit, az ejtőernyősök, az ultrák kegyetlenségeit. Sajátos módon, a foglyokra tett hatásokon keresztül mutatja be három esztendő kisebb-nagyobb politikai, nemzetközi és a francia belpolitika eseményeit. Az időrendi sorrendben ábrázolt napi események. összességükben teljes képet nyújttanak a hadifoglyok életéről. Alleg biztos kézzel válogat a feltoluló élmények, a megírásra váró epizódok és helyzetek között. Kevés szóval, rendkívül élethűen tudja ábrázolni szereplőit, börtönbe zárt társait, az algériai felszabadító harc legkülönbözőbb típusait és a börtönőröktől kezdve a franciák széles körét.

A nem mindennapi körülmények között, nem mindennapi módszerrel megírt könyv érdekességét rendkívül aktuális témája mellett még izgalmasabbá teszi az a tény, hogy Henri Allegnek sikerült megszöknie a vérengzők börtönéből.

SARKADI IMRE:

A szökevény

A tragikus körülmények között elhunyt kiváló tehetségű író életművét reprezentáló gyűjtemény. Drámák, kisregények, karcolatok, novellák, sorakoznak egymás mellett a könyv lapjain. Megtalálható a két kötetben A szökevény, a Gál János útja, a Tanyasi dúvad és posthumus műve, Az elveszett paradicsom című dráma és A gyáva című kisregény. Tartalmazza a kötet Sarkadi eddig meg nem jelent műveit is. A kötetet Borsos Miklós szobrászművész rajzai díszítik.

BÚCSÚZTATÁS

Szeptember 14-én a szakszervezet bensőséges ünnepséget rendezett Varga Istvánné liftkezelő nyugdíjba vonulása alkalmából. A 10 éve egyetemünkön dolgozó 71 éves Varga néni meghatódva köszönte meg munkatársai ajándékait és háláját fejezte ki, amiért az egyetem éveken keresztül könnyebb munkalehetőséget adott neki, s ezzel nyugdíjjogosultságot biztosított számára.

Egyetemi esték

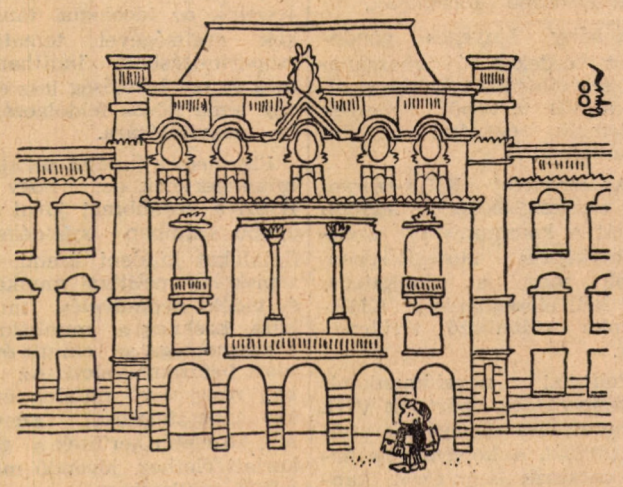

Hüvelyk Matyi

GÓLYA

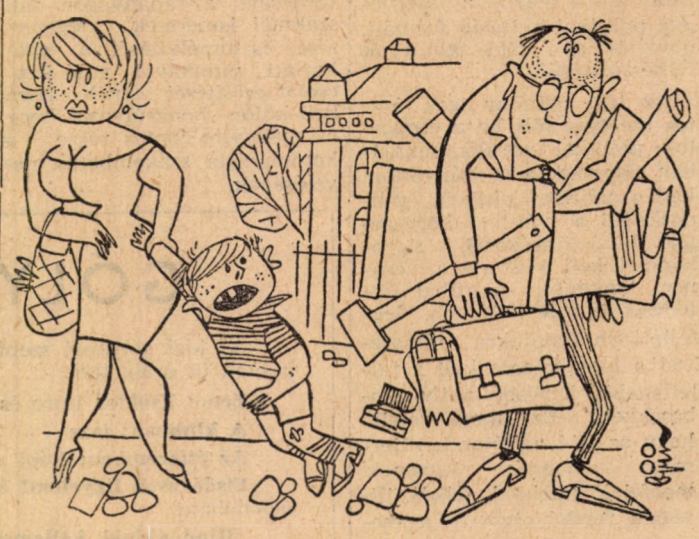

Mami, ez a bácsi hozza a gyereket?

ÁRNYALATOK

Az első tanítási napon lélekszakadva rohan be a szerkesztőségbe egyik másodéves lapterjesztőnk. Alig tud szóhoz jutni az izgalomtól. Körülnéz, majd midőn hirtelenjében egyetlen Közgazdász-példányt sem tud felfedezni, megszólal:

— Nincs lap???

— Még nincs — feleljük kórusban, akik éppen ott tartózkodtunk.

— Hát a nyáron nem jelent meg?

— Persze hogy nem — csodálkozunk —, a szünidőben nem szokott megjelenni.

Erre boldog megkönnyebbülés tölti el, és felkiált:

— Milyen szerencsém van. Egész nyáron nem jöttem be az egyetemre... féltem, hogy az újság meg közben elkészült... és vár... Hát ha ezt tudom... nem kellett volna ennyit izgulnom...

★

Az új tanév első napján történt az alábbi epizód is. Felfelé haladva a lépcsőn, mellém sodródott egy másik lapterjesztő. Kérdéséből rögtön kiderült, hogy nincs téves elképzelése a lap nyári megjelenését illetően, és amikor közöltem vele, hogy szeptember 25-én lesz módjában az új számot előfizetői között szétosztani, mivel előbb nem készül el, az ő ajkát is boldog felkiáltás hagyta el ekképpen:

— Jaj de jó! Az még csak két hét múlva lesz!

Hát igen. Emberek és örömük különbözőek. — kl —

Százhalombatta — tábori mozaik

A megnyitó ünnepségen hallottuk:

„A munkában első három helyezett brigád sörjutalomban részesül. A győztes kap 20 üveg sört, a második 15-öt, a harmadik 10-et. Módot fogunk ejteni, hogy esetleg a jó eredményt felmutató többi brigádnak is kiszorítsunk egy kicsit."

Nem sokkal később a következő mondat hangzott el:

„A vezetőség megtiltja, hogy a tábor lakói a Dunában fürödjenek" (indoklás:) „Mert nem hiányzik az nekünk, ha valaki belefullad a Dunába."

★

Folyt az örökös vita, mennyivel különbek a műszakiak a szatócsoknál. (Ezek mi lennénk, de fogalmam sincs miért.)

Ugyanis a második hét elején sört és cigarettát hoztak nekik egyetemük küldöttei, ami sokat nyomott a latba. Ám az utolsó napokban — amikor már egy fillérünk sem volt — végre a mieink is megérkeztek a korsó sör fejadaggal. A mérleg hozzánk billent, amit valaki így adott a műszakiak tudtára:

„Na, látjátok, bádogosok! A mieink még azt is tudják, mikor fogy el a pénzünk."

★

Megvallom, nem valami kellemes érzés, a reggeli felkelésre ösztökélő tábori módszer. Ébresztő, elvtársak, ébresztő... Bömbölte a hangszóró. Milyen más lett volna, ha inkább egy lágy női hang gyengéden azt suttogja: „Aki akarja, felveheti a reggeli pálinkaadagját."

★

Első napi hangok:

— Fiúk, jövőre korábbi turnusba kell jelentkeznünk

— Miért?

— Már minden gyümölcsöst lekopasztottak előttünk

Ellesett beszélgetés:

— Milyen volt nálatok a táborrend?

— Jó. Kilenckor volt takarodó, és éjfélkor volt vége az énekpróbának.

— Hogyhogy?

— Mert messze volt a legközelebbi kocsma.

★

Magas, fekete fiú áll az ebédosztó pultnál. Megkapja az adagját, egy pillanatig gondolkodik, majd megszólal:

— Tessék mondani, lehet repetát kapni? (Kicsit előrehajol, kérőn mosolyog, szeméből bizalom sugárzik.)

— Talán — hangzik a válasz.

— Akkor most tessék adni még egy adagot, hogy biztos legyen.

Miklósvári—Kékesi

Hír és hírmagyarázók

Mivel az új tanév első hetében lezajló szemináriumi foglalkozások konkrét tartalmát illetően a hallgatók között biztos tudással szinte senki sem rendelkezik, tág tere van a fantázia működésének. Ha pedig a tanszék nem hirdeti ki a bővös igét, miszerint „A szemináriumok ezen a héten elmaradnak", akkor a köztudat alakulásának több fokozatát figyelhetjük meg:

1. Abszolút bizonytalanság a hét elején. Ilyenkor az elsőévesek teljes létszámban megjelennek a szemináriumon. A másodévesek között elterjed a rémhír, hogy a tavalyi anyagot fogják átismételni, mire néhányan a gyakorlat ideje alatt inkább megnéznek egy új magyar filmet. A harmadévesek bemennek a tanszékre, először csak ártatlanul érdeklődnek, majd ellenállhatatlan logikával beszélik le tanárukat az óra megtartásáról. A negyedévesek nem is tudnak a gyakorlatról, mert még nem nézték meg az órarendet.

2. A hét közepén empírikus nézetek.

Amennyiben kiderül, hogy az ismétlésről szóló hír kacsa volt, és a megtartott órák ismerkedéssel teltek el, no meg rövid megbeszéléssel is nyélbe ütötték néhol a dolgot, úgy változások jelentkeznek a köztudatban és a szemináriumok jelenléti arányában. Az elsőévesek közül távolmaradnak a szigorúbb erkölcsűek, akik szemináriumi teremben elvből nem ismerkednek. A másodévesek képviselőt menesztenek a tanszékre, ő pedik másnap beszámol a tárgyalás eredményéről. Harmad- és negyedévesek megszólítják tanárukat a folyosón, és szemtelenül megkérdezik: „Ugye október közepéig nem lesz nekünk szemináriumunk?"

3. Az első hét végén végre kristálytiszta nézetek.

Valamennyi évfolyam egységesen kialakult véleménye: Szeminárium ezen a héten nincs, nem is volt... mert hát mire föl lenne?

Bárcsak a különböző vélemények minden területen ilyen gyorsan és könnyen közös nevezőre kerülnének.

—kl—

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX. Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkeszti: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Készült a Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenként